

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta

Bakalářská práce

HISTORIE ŠKOLY T. G. MASARYKA V BLATNÉ OD
POČÁTKU 1967 DO SOUČASNOTI

Autor práce: Kristýna Humajová

Vedoucí práce: prof. ThLic. PaedDr. Martin Weis, Th. D.

Studijní obor: Pedagogika volného času

Studijní forma: prezenční

2022

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem autorkou této kvalifikační práce a že jsem ji vypracovala pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu použitých zdrojů.“

Datum 28. 03. 2022

Podpis:

Poděkování

Děkuji vedoucímu bakalářské práce prof. ThLic. PaedDr. Martinovi Weisovi, Th.D, za projevenou trpělivost, za cenné rady, vstřícný přístup a metodické vedení mé bakalářské práce.

Obsah

1.	Úvod.....	6
2.	Blatná a její historie	7
3.	Stručná historie budovy školy do roku 1967.....	7
4.	Přehled zapisovatelů školních kronik.....	8
5.	Historie školy roku 1967 v období Pražského jara a normalizace	10
5.1	Charakteristika období	10
5.2	Zahájení školního roku, počet žáků a ukončení školního roku.....	10
5.3	Hlavní úkoly školy	11
5.4	Materiální vybavení	13
5.5	Organizace školy	13
5.6	Aktivity a kulturní akce	14
5.7	Předměty a zájmové kroužky	14
5.8	Pionýrská organizace	15
5.9	Události	15
5.10	Významná výročí	16
5.11	Celodenní výchovný systém	17
5.12	Škola v období komunismu	18
5.13	Estetická, morální a pracovní výchova	20
5.14	Jak probíhal Den učitelů	21
6.	Historie školy 1990–2000	22
6.1	Charakteristika období	22
6.2	Zahájení školního roku, počet žáků a ukončení školního roku.....	22
6.3	Události	23
6.4	Aktivity, kulturní akce a kroužky	24
6.5	Rozpočet, opravy a materiální vybavení školy	25
6.6	Klasifikace a profesní orientace žáků	25
7.	Historie školy 2000–2010	27
7.1	Charakteristika období	27
7.2	Zahájení školního roku, počet žáků a ukončení školního roku.....	28
7.3	Změna školního obvodu a materiální vybavení	28
7.4	Aktivity, kulturní akce a kroužky	28
7.5	Pedagogičtí pracovníci a jejich školení	30
7.6	Záplavy v Blatné 2002 a jejich vliv na školu.....	30
8.	Historie školy 2010–2022	31

8.1	Charakteristika období	31
8.2	Rekonstrukce a materiální vybavení	32
8.3	Zahájení školního roku, počet žáků, výuka a ukončení školního roku.....	33
8.4	Nepovinné předměty a kroužky	33
8.5	Pobyt ve Velké Británii	34
8.6	Aktivity, kulturní akce a kroužky	34
8.7	Události	35
8.8	Organizace školního roku 2015-2016.....	36
8.9	Opravy a materiální vybavení školy	37
8.10	Mimořádné opatření vlády ČR	37
9.	Závěr	39
10.	Citované zdroje.....	40
11.	Seznam zkratk.....	42

1. Úvod

Ve své bakalářské práci se zaměřím na historii školy T. G. Masaryka Blatná. Od roku 1967 až do současnosti. Téma jsem si zvolila na základě jeho souvislosti s mým studijním oborem, kterým je pedagogika volného času. Před přidělením tématu bakalářské práce byla ověřena skutečnost, že dosud žádný autor se ve své kvalifikační práci nevěnoval tématu historie školy T. G. Masaryka v Blatné. Práce bude strukturována podle jednotlivých období, kdy docházelo ke změnám ve společnosti a na této škole. Časový úsek let 1967 až do současnosti byl zvolen proto, že škola je relativně mladá a v uvedeném roce teprve vznikla. Ve sledovaném časovém úseku dochází k důležitým společenským změnám a lze proto dokumentovat, jaký měly vliv tyto události na chod školy. Cílem práce je podat ucelený pohled na historii školy od počátku roku 1967 po současnost v dobovém kontextu. Mezi hlavní zdroje, ze kterých bude čerpáno, jsou školní kroniky, do kterých školní kronikáři zapisovali historii školy. Školní kronika měla a má předpisy, co má obsahovat a tuto strukturu použiji i pro svou práci.

Struktura bakalářské práce bude rozdělena do kapitol. Nejdříve se budu věnovat kapitole o historii města Blatná a následně historii budovy školy, která nese jméno T. G. Masaryka. V dalších kapitolách popíši historii školy v letech 1967–1989, 1990–2000, 2001–2010 a 2011–2022 a následně zasadím historii České republiky do chodu této školy. Mimo výrazné historické okamžiky přiblížím i poměrně nedávnou situaci s pandemií viru COVID-19, která nastala v roce 2019.

. Informace budu čerpat zejména ze školních kronik a publikace *Kdy, kde, proč a jak se to stalo v českých dějinách*¹ a publikace *Dějepis na dlani*².

¹ Čornej, Petr. *Kdy, kde, proč a jak se to stalo v českých dějinách: Sto událostí, které dramaticky změnily naši historii*. Praha: Reader's Digest Výběr, 2001.

² Kojoutková, Helena a Martina Komsová. *Dějepis na dlani*. 2. vyd. Ilustroval Jindřich KANIA. Olomouc: Rubico, 2007.

2. Blatná a její historie

Ve své práci se zabývám historií školy T. G. Masaryka v Blatné. Na následujících dvou stránkách přiblížím město Blatná a její historii. Nejprve popíši, kde se město nachází, jak vzniklo jméno Blatná, jaké bylo osídlení, kdo se ujal moci, jak situace probíhala, když Blatná čelila mnoha pohromám, a přiblížím i rozkvět města.

Městečko se nachází blízko říčky Lomnice v Jihočeském kraji, v okrese Strakonice. Blatná dostala jméno od blat, mezi nimiž byla založena. První písemná zpráva o Blatné je z roku 1235 a lze předpokládat, že již dříve zde byla tvrz s osadou. K rozkvětu osady dochází za Bavorů ze Strakonice, majitelů Blatné ve 14. století. Během 14. století je zde doloženo i rýžování zlata a Blatná je taktéž povýšena na město.³

V roce 1408 se ujímají moci Rožmitalové. Význam Blatné roste zejména v 15. století a na počátku 16. století, kdy se Blatná stává centrem významného českého rodu pánů z Rožmitálu. Nejvýznamnějším členem rodu Rožmitálů je Jaroslav Lev, za kterým často přijíždí Jiří z Poděbrad – ten si po ovdovění odvádí z blatenského hradu jako druhou manželku sestru pana Jaroslava, Johanku. Jaroslav Lev byl postaven do čela českého poselstva, jež mělo na evropských panovnických dvorech získávat sympatie pro politiku krále Jiřího z Poděbrad, jejímž cílem byla všeobecná mírová unie.

V roce 1577 Blatná vyhořela ve stejný rok byla prodána polskému šlechtici Janu z Rozdražova. Kvůli úspěšnosti v hospodářství byla Blatná povýšena na město v roce 1601 císařem Rudolfem II.

Třicetiletá válka přinesla městu řadu pohrom. Blatná, která se nachází na důležité komunikaci z jižních do západních Čech, byla často napadána vojenskými oddíly válčících stran. To bylo vždy spojeno s drancováním a požáry města. Po skončení války zde zůstalo pouze 60 obydlých domů. Rozkvět města i řemesel začíná až v 18. století, kdy majitelé panství Serenyiové staví kostelní věž, nemocnici, školu a zdobí město i okolí barokními sochami. Velký požár města v roce 1834 zničil v Blatné 118 domů a Blatná se stala jedním z nejchudších měst.

Teprve ve druhé polovině 19. století se Blatná začíná z této rány vzpamatovávat, v roce 1858 se stává sídlem okresu i městem známým zejména svými ševci a zahradníky. Na oživení řemeslného podnikání na konci 19. století působila příznivě i výstavba železnice Strakonice – Blatná – Březnice. Mezi světovými válkami voněla Blatná růžemi, které zde na desítkách hektarů polí pěstoval vynikající odborník Jan Böhm, který za své růže získává na soutěžích ta nejvyšší ocenění.⁴

3. Stručná historie budovy školy do roku 1967

V této kapitole popíši vnitřní prostory budovy za druhé světové války, dále přiblížím obsazení budovy po válce a počátek vzniku školy Rudé armády, dnes školy T. G. Masaryka. K 7. březnu roku 1990 rozhodnutím MŠMT škole přidělen nový název Základní škola T. G. Masaryka v Blatné a následně byla na stěnu budovy připevněna pamětní deska s doplňujícím článkem Československé ústavy z roku 1930: „Tomáš Garrigue Masaryk – zasloužil se o stát“.

³ Centrum kultury a vzdělávání Blatná [online] [Cit. 2022-03-06] dostupné z: Historie a současnost města Blatná | Infocentrum Blatná (icblatna.cz)

⁴ Historie a současnost města, [online], dostupné z: [Historie a současnost města – Oficiální stránky obce Blatná \(mesto-blatna.cz\)](#)

Historie školní budovy a historie školy nejsou dva totožné termíny. Měřeno roky je budova přibližně dvakrát starší než škola, která dnes poskytuje základní vzdělání. Historie budovy začíná v roce 1932, kdy byla budova dokončena, dle projektu, který vytvořil architekt Ing. Zdeněk Pštoss. Na konci dvacátých let 20. století byla Blatná centrem jednoho ze soudních okresů Československé republiky. Budově bylo přiděleno č. p. 520. V téže roce zde zahájil činnost okresní úřad. Sdružoval 116 katastrálních obcí s celkovým počtem 47 až 52 tisíc obyvatel. V budově se nacházel také byt hejtmana, kancelářského zřizence a velitele četnické stanice. Kanceláře úředníků byly v dnešních třídách.

V období druhé světové války byla budova přestavěna na nemocnici. V prostoru bývalých šaten v suterénu se nacházely márnice a pitevna, v učebně chemie byla vyšetřovna a v současné knihovně operační sál. V třídách byly nemocniční pokoje.

Po válce se do budovy opět vrátil okresní úřad. V boční části budovy, kde dnes sídlí Městský úřad Blatná, se vystřídala četnická stanice, cejchovní úřad, veřejná bezpečnost, mateřská škola, zemědělské učiliště, zvláštní škola a po jejím přestěhování část školy. Okresní úřad zde působil až do roku 1960. V dalším období zde byla učňovská zemědělská škola a střední zemědělská škola.

Postupně začal stoupat počet školou povinných žáků, postupně byly rušeny venkovské školy. Když počet žáků ve škole přesáhl jeden tisíc, bylo zapotřebí vzniklou situaci řešit. Aby nebylo nutné přejít na směnný provoz, byl pro některé třídy zaveden pětidenní vyučovací týden (běžný vyučovací týden trval od pondělka do soboty). V praxi to znamenalo, že určený den v týdnu mělo několik tříd volno a v jejich učebnách se učily jiné třídy. Tato situace přetrvávala až do roku 1967, kdy byla Základní devítiletá škola rozdělena na dvě samostatné instituce – Základní devítiletou školu, třídy Rudé armády v Blatné a Základní devítiletou školu, náměstí J. A. Komenského v Blatné. Zahájení výuky na škole T. G. Masaryka započalo 4. září 1967.⁵

4. Přehled zapisovatelů školních kronik

Níže představím jména zapisovatelů kronik v pořadí, ve kterém se o tuto činnost starali. Kroniky školy byly zapisovány pravidelně každý rok k 30. červnu, ovšem ne vždy se podařilo toto datum dodržet. Většinou do kronik zapisovali informace a události členové vedení školy. Jednotliví zapisovatelé se v průběhu let měnili následovně:

- František Křemen, ředitel školy od 04.09.1967 do 31.01.1971, zapisovatel v letech 1967–1970;
- Ludmila Šmejkalová, ředitelka školy od 01.02.1971 do 31.12.1975, zapisovatelka v letech 1971–1975;
- Marie Kozáková, ředitelka školy od 01.01.1976 do 28.02.1990, zapisovatelka v letech 1976–1977;

⁵ Oficiální stránky obce Blatná [online], dostupné z: Město Blatná – Oficiální stránky obce Blatná (mesto-blatna.cz)

- Zdeňka Gutwirthová, učitelka anglického a českého jazyka, později ředitelka školy od 01.03. 1990 do 30.06. 1992, zapisovatelka v letech 1978–1989;
- Marie Hudečková, předsedkyně KSČ, později učitelka a zapisovatelka v letech 1990–2005;
- Blanka Posavadová, výchovná poradkyně a učitelka, zapisovatelka v letech 2006–2018;
- Lenka Peršinová, učitelka a zapisovatelka od roku 2019 do současnosti.

5. Historie školy roku 1967 v období Pražského jara a normalizace

5.1 Charakteristika období

V období Pražského jara dochází k výrazným změnám v celém společenském a politickém životě. To vše se projevuje i v životě školy, učitelů i žáků. V celé československé společnosti i v prostředí základních škol se během pražského jara projevilo uvolnění společensko-politického klimatu a oslabení vlivu komunistické moci v rámci běžného chodu školy i ve výuce.⁶ Také vedoucí představitelé komunistické strany byli vyměněni a nově příchozí začali prosazovat socialismus s lidskou tváří. V tomto období byla zrušena cenzura, vznikly nové politické organizace a také byly obnoveny organizace Junák a Sokol, jež byly po roce 1948 zakázány. Pražské jaro však netrvalo dlouho, protože Sovětský svaz s reformami nesouhlasil.⁷

Po Pražském jaru následovalo období normalizace. Tím rozumíme období, kdy po vstupu vojsk Varšavské smlouvy na naše území a postupném oslabování reformních snah ve společnosti docházelo k opětovnému upevnění moci komunistické strany a naší zahraničně-politické vazby na Sovětský svaz. Normalizace začala rokem 1969, pokračovala v sedmdesátých letech a byla ukončena v polovině let osmdesátých.⁸

V tomto období byly informace psané v kronice školy každý rok obdobné. Bylo tomu tak proto, že pro vedení školní kroniky byly stanoveny předpisy, jaké informace musí kronika obsahovat. V této kapitole je uvedeno, jak škola zahajovala svůj školní rok, hlavní úkoly školy, jaké měla škola materiální vybavení, organizace školy, aktivity, kulturní akce, předměty a zájmové kroužky.

5.2 Zahájení školního roku, počet žáků a ukončení školního roku

Školní rok byl pravidelně zahajován v prvních dnech měsíce září. Žáci se shromažďovali ve svých třídách a byli vždy přivítáni ředitelem Františkem Křemenem ve školním rozhlase. Poté byly rozdány učebnice a ostatní školní pomůcky. František Křemen dne 31.01.1971 odešel z funkce ředitele školy a ihned byla zvolena ředitelkou Ludmila Šmejkalová.

Změny při zahájení školního roku 1976 byly ty, že se žáci prvních tříd začali učit podle nové koncepce Základní devítileté školy. Nová koncepce znamenala celkovou přestavbu školství a zkrácení docházky do Základní devítileté školy na 8 let.⁹ Povinná školní docházka byla ovšem prodloužena na 10 let, tedy každý absolvent základní školy

⁶ Šimáně Michal, Zounek Jiří, Knotová Dana., Základní školy a jejich učitelé během pražského jara a začátku normalizace v Československu., s. 211, 212 [online], dostupné: [*Sbornik_sazba_2018_3008.indd \(capv.cz\)](#)

⁷ Kolektiv autorů. *České dějiny, stručný přehled historických událostí*. Říčany: Nakladatelství SUN, s.r.o., 2019., s. 99.

⁸ Normalizace, [online], dostupné z: [Normalizace > Dějepis > Uč se online!](#) 🍌 - [Vše co potřebuješ do školy \(ucseonline.cz\)](#)

⁹ Kronika školy 1967–1977, zapsala k 30. červnu 1977 Marie Kozáková, ředitelka školy, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

musel pokračovat ve studiu na gymnáziu, středním odborném učilišti nebo střední odborné škole.¹⁰

Pravidelně započala školní rok nová ředitelka Ludmila Šmejkalová projevem. Žáci prvních tříd se shromáždili v hale školy, kde jim pionýři předali na uvítanou kytičku a odvedli je do tříd. V upomínku na vstup do školy obdrželi pamětní list s fotografií školy. Ostatní žáci se shromáždili v určených třídách, kde je přivítali jejich třídní učitelé. Od 01.08.1976 se stala ředitelkou školy Marie Kozáková. První školní den všichni společně vyslechli projev ředitelky. Ve všech třídách proběhly hodiny míru. Po nich následoval projev ministra školství. V další části prvního školního dne byli všichni žáci seznámeni s organizačními pokyny, rozvrhem hodin, umístěním šaten pro jednotlivé třídy a s vnitřním řádem školy. Tímto skončilo slavnostní zahájení školního roku. Pro členy pedagogického sboru začínal školní rok již zahajovací pedagogickou radou. Soudružka ředitelka přivítala přítomné, zejména nové členy učitelského sboru. Poté společně projednávali vnitřní řád školy a plán práce s tím, že plán práce mohl být následně doplněn na pedagogické radě. Žáci na začátku školního roku obdrželi zdarma všechny učebnice a pomůcky.¹¹

Na počátku této školy činil počet žáků v letech 1967/1968 celkem 474 s 15 třídami.¹² Během let se počet žáků měnil, nejvíce stoupal od roku 1980 do 1988, kdy školu navštěvovalo 636 žáků a žákyň.¹³ Ke zvyšování počtu žáků docházelo v důsledku připojení obce Lnáře do obvodu školy. V příloze č. 1 je uveden celkový přehled počtu žáků v letech 1967–1989.

Na konci školního roku byla rozdána vysvědčení a vycházejícím žákům pamětní listy. Výborní žáci, dále ti, kteří vzorně reprezentovali školu a vynikali ve veřejně prospěšné práci, byli odměněni odznaky Mladý budovatel. Během let se ukončování školního roku změnilo tak, že žákům byla rozdána vysvědčení, vycházejícím žákům pamětní listy a těm, kteří reprezentovali školu, navíc i knižní odměny.¹⁴

5.3 Hlavní úkoly školy

V letech 1960–1978 se situace ve školství změnila k lepšímu v prodloužení školní docházky i ve vzdělávání pedagogických pracovníků.¹⁵ Při zahajovací pedagogické radě bylo vždy prodiskutováno, na co by se měla škola a pedagogický kolektiv zaměřit. Úkoly si během tohoto období byly velice podobné.

¹⁰ Čítárny – Příběhy, knihy, lidé, [online], dostupné z: [Česká škola a stručná historie povinné školní docházky \(citarny.cz\)](http://ceska-skola.cz)

¹¹ Kronika školy 1967–1977, zapsala k 30. červnu 1977 Marie Kozáková, dostupné z: archiv Základní školy Masaryka T. G.

¹² Kronika školy 1967–1977, zapsal k 30. červnu 1968 František Křemen, dostupné z: archiv Základní školy Masaryka T. G.

¹³ Kronika školy 1978–1990, zapsala k 30. červnu 1989 Marie Hudečková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

¹⁴ Tamtéž, nestránkováno, zapsala k 30. červnu 1989 Marie Hudečková

¹⁵ Dana Předotová, Historie školství od roku 1945 do současnosti [online], s. 23, dostupné z: [*Predotova_Dana_BP\(theses.cz\)](http://Predotova_Dana_BP(theses.cz))

Po srpnové invazi vojsk Varšavské smlouvy došlo i ve školách k výraznému utužení režimu, což se projevovalo zejména v důsledném prověřování činnosti učitelů v období Pražského jara, zesílením důrazu na ideologickou stránku přípravy učitelů i výchově žáků ve výuce.¹⁶ Armády pěti socialistických zemí, v čele se Sovětským svazem, obsadily Československo, které pořádalo demonstrace v ulicích, ale marně. Proti vpádu vojsk na území Československa protestovala i západní Evropa, neudělala však nic jiného. Období, které nastalo po roce 1968, se nazývá normalizace. V naší zemi byla opět nastolena nesvoboda.¹⁷ S tím přišla i nejistota v oblasti chodu školy a její výuky. Docházelo k takzvaným čistkám, což znamenalo obměny učitelských sborů, se kterými se vázala i nedůvěra k nově přichozím učitelům. Docházelo také k donášení a strach se stal součástí života mnohých vyučujících. Následovala povinnost naplňování ideologických cílů KSČ a zesílení kontroly výuky. Hlavní roli ve školství hrála KSČ, která napodobovala sovětský školský systém a rozhodovala o všech věcech. Začaly se používat názvy jako socialistická škola, výchova a během dalších let termín komunistická škola a výchova. Bylo také zavedeno oslovení „soudružko učitelko“ a „soudruhu učitelé“, které žáci používali během období komunistické nadvlády.¹⁸

Tento režim měl vliv i na školu T. G. Masaryka v Blatné. Škola byla pravidelně navštěvována inspekcí nebo vyučování přímo navštěvoval ředitel osobně, dělaly se zápisy a záznamy o různých kladech i záporech ve vyučování a činnosti učitelů. Cílem inspekce bylo prověřit stav a úroveň řízení školy, vyučovací a výchovné výsledky ve vlastivědě, českém jazyce, počtech, výtvarné výchově, práci mladých učitelů a vnitřní režim školy. K hlavním úkolům školy patřilo také zkvalitňovat vědomosti žáků a formovat morálně politickou a společenskou výchovu. Dále měla vést žáky ke kladnému vztahu k práci, zejména k duševní, tedy k učení, dbát na modernizaci výuky, na uplatňování moderních vyučovacích metod a pomůcek, intenzivní využívání vyučovací doby a průběh celého školního roku.¹⁹

Na konci školního roku pedagogičtí pracovníci posoudili, zda byly dané úkoly zcela splněny, nebo jen z části. Úkoly školy byly každý školní rok podobné. Například školní rok 1985/1986 byl zaměřen na plnění úkolů především komunistické výchovy dětí a mládeže.²⁰

¹⁶ Šimáně Michal, Zounek Jiří, Knotová Dana, Základní školy a jejich učitelé během Pražského jara a začátku normalizace [online] 2020, s. 212, dostupné z: *Sbornik_sazba_2018_3008.indd (capv.cz)

¹⁷ Kolektiv autorů. *České dějiny, stručný přehled historických událostí*. Říčany: Nakladatelství SUN, s.r.o., 2019., s. 99, 100.

¹⁸ Zounek, Jiří, Michal Šimáně a Dana Knotová. *Normální život v nenormální době: základní školy a jejich učitelé (nejen) v období normalizace*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 147–153.

¹⁹ Kronika školy 1967–1977, zapsal k 30. červnu 1970 František Křemen, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

²⁰ Kronika školy 1978–1990, zapsala k 30. červnu 1986 Zdeňka Gutwirthová, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

5.4 Materiální vybavení

Škola měla v tomto období mnoho nedostatků, proto bylo potřeba jí neustále rekonstruovat. Na škole bylo provedeno mnoho stavebních úprav – bylo zřízeno šest učeben, opraveny kotle ústředního topení, proběhla oprava vodovodní a elektrické sítě, byl zaveden telefon a také zřízeny záchody pro chlapce. Ve všech třídách bylo nainstalováno rozhlasové zařízení. Z prostředků rozpočtu školy byly vybudovány během prázdnin roku 1969 drátěné šatny. Tím bylo podstatně zlepšeno přezouvání žáků, celková hygiena a přispělo to k více estetickému prostředí školy. V roce 1970 byla schválena rekonstrukce ústředního topení, vodovodu a elektroinstalace. Byly vymalovány všechny třídy, což vyžadovalo zvýšené nároky na práci učitelů i žáků, neboť malování probíhalo za plného provozu školy. Úklid po malování prováděli třídní učitelé za pomoci žáků a rodičů.²¹

O materiální potřeby školy se staral Městský národní výbor. Byly osazeny okapy v další části budovy, opravena poškozená omítka a střešní krytina. Třídy byly vymalovány, byl proveden nátěr topení a tabulí ve všech učebnách a proběhla oprava nátěrů ve školní jídelně. Před školou byl dokončen parčík s lavičkami. Ve školní budově byla opravena kanalizace a poškozené čerpadlo v kotelně, na školním pozemku byl opraven vodovod a zakoupeno nářadí pro práce na pozemku. Bylo rovněž opraveno sociální zařízení a elektrický ohřívač vody. Do třech učeben, kde dosud nebyl, byl zaveden vodovod.²²

5.5 Organizace školy

Od 01.09. 1968 patřily k obvodu školy také Lnáře, takže od roku 1969 přibýlo 65 žáků. Na žádost rodičů a Městského národního výboru ve Lnářích povolil odbor školství ONV ve Strakonících, aby žáci 6. až 9. tříd navštěvovali tuto školu. Od roku 1969 začala škola odebírat pro potřeby učitelů odborné časopisy, dále Tribunu a Svět socialismu. Žáci odebírali dětské časopisy a pro výuku ruštiny časopisy Ogoňok a Družbu.²³

Od počátku školního roku 1970 byl zaveden pětidenní vyučovací týden s volnými sobotami. V roce 1970 se navýšil počet tříd na celkem 15 tříd s přibližným počtem 450 žáků. Při škole byla zřízena školní družina. Školní jídelna byla umístěna v suterénu budovy. Stravovalo se v ní okolo 300 žáků a učitelů. Na škole byl zaveden jedenáctidenní pracovní cyklus s jednou volnou sobotou. V úterý, ve čtvrtek a v pátek se pravidelně konalo odpolední vyučování. V důsledku masového chřipkového onemocnění byly zimní prázdniny v roce 1969 prodlouženy o dva týdny. Bylo posunuto

²¹ Kronika školy 1967–1977, zapsal k 30. červnu 1970 František Křemen, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

²² Kronika školy 1978–1990, zapsala Zdeňka Gutwirthová, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

²³ Kronika školy 1967–1977, zapsal k 30. červnu 1970 František Křemen, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

také pololetí na 13. února 1970 a byly zrušeny pololetní prázdniny.²⁴ Do roku 1979 se v organizaci školy žádné významné události nestaly.

5.6 Aktivita a kulturní akce

V únoru se žáci 7. tříd pravidelně účastnili lyžařského výchovného zájezdu na Šumavu. Zájezdy byly realizovány v Železné Rudě, Kubově Huti, Horské Kvildě a v hotelu Central pod Klínovcem. Každý rok v červnu byla uspořádána soutěž v lehké atletice mezi oběma Základními devítiletými školami o putovní pohár předsedy. Posláním soutěže bylo vzbudit u žáků zájem o lehkou atletiku, sport a tělesnou výchovu. Soutěžilo se v běhu, skoku dalekém, vysokém, v hodu míčem, granátem, ve vrhu koulí a ve štafetách. Žáci byli rozdělováni do tří kategorií podle věku, také zvlášť chlapani a dívky. Žáci školy se zúčastnili dalších soutěží, například soutěže branné zdatnosti, ve střelbě vzduchovkou, v poznávání živočichů a fyzikální olympiády. Žáci této školy předváděli dobré výsledky a díky tomu byla škola držitelem putovního poháru za období 1967–1970 celkem šestkrát.²⁵

V průběhu školních let žáci pravidelně navštěvovali koncerty, filmová a divadelní představení, literární pásma, besedy a výstavy. V lednu byl pravidelně konán plavecký výcvik, který byl povinný pro šesté postupné ročníky. Probíhalo vždy celkem 9 lekcí během 14 dní. Děti jezdily autobusem závodu České závody motocyklové Blatná. Škola pravidelně pořádala brigádu sběru brambor pro místní JZD Lnáře a v Kadově (mimo vyučování). Každý školní rok v prosinci bylo uskutečněno zimní branné cvičení. Bylo spojeno s požárním poplachem a odchodem do krytů.²⁶

Všechny čtyři pravidelně dodržely stanovené trasy a náplň cvičení. Pro rozvoj tělesné i branné výchovy bylo využíváno všech možností – hodin sportovních a pohybových her, branných cvičení, cvičení v přírodě, vycházek i schůzek pionýrských oddílů. Přestože škola neměla tělocvičnu, dařilo se jí neustále zvyšovat celkovou zdatnost žáků. V uplynulých letech se škole podařilo získat Pohár v okresní soutěži lehké atletiky a pohár MěNV v soutěži blatenských škol. Výuku tělesné výchovy škole pomáhal zajišťovat TJ Sokol v Blatné možnostmi využívat oba stadiony a tělocvičnu. Na školním dvoře bylo pro účely tělesné výchovy, především zásluhou vyučujících a rodičů, vybudováno malé sportovní hřiště.²⁷

5.7 Předměty a zájmové kroužky

V tomto období byly rozšířeny osnovy vzdělávání a plány vzdělávání byly obohaceny o nepovinné a volitelné předměty.²⁸ Kromě povinných předmětů probíhaly i předměty

²⁴ Tamtéž, nestránkováno, zapsal k 30. červnu 1970 František Křemen

²⁵ Kronika školy 1967–1977, zapsal k 30. červnu 1970 F. Křemen, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

²⁶ Kronika školy 1967–1977, zapsal k 30. červnu 1970 F. Křemen, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

²⁷ MěNV, *Zprávy o stavu školství 1945-1987*, 453.2 – KART.61 SIGN 451.1

²⁸ Dana Předotová, *Historie školství od roku 1945 do současnosti* [online], s. 23, Dostupné z: [*Predotova_Dana_BP\(theses.cz\)](http://Predotova_Dana_BP(theses.cz))

nepovinné jako šití a vaření, německý jazyk, praktika z fyziky, sborový zpěv, sportovní hry, cvičení z českého jazyka a cvičení z matematiky. Na škole byly zřízeny i zájmové kroužky. Kroužky i nepovinné předměty zůstávaly stejné, pouze jejich návštěvnost se měnila. Žáci mohli navštěvovat kroužek recitační, latinský, matematický, výtvarný, hudební a zdravotnický. Každý školní rok se alespoň 100 žáků zúčastnilo zájmových kroužků v Domě pionýrů a mládeže. Vedení školy úzce spolupracovalo s pracovníky Domu dětí a mládeže v Blatné, po stránce zájmové činnosti i činnosti pionýrské organizace.²⁹

5.8 Pionýrská organizace

Celospolečenské uvolnění v 60. letech vedlo mimo jiné k rozdělení Pionýrské organizace Československého svazu mládeže na řadu svébytných spolků, jedním z nich byl Pionýr, dále skauting (obnovený Junák) a mnohé další. Invaze vojsk Varšavské smlouvy však ukončila představy nejen o vytvoření pestré nabídky zájmových činností pro děti různých zájmů. V roce 1970 byla činnost samostatného Pionýra, stejně jako dalších sdružení, formálně ukončena a na jejich společných základech vznikla opět jednotná organizace, zpočátku se nazývala Pionýrská organizace ČSSR, později PO Socialistického svazu mládeže.³⁰

Na škole se pionýrská organizace stala výběrovou dobrovolnou dětskou organizací vedle dalších organizací, například Junáka. Řízení pionýra prováděla okresní pionýrská rada. Jmenovaná skupinová vedoucí se starala o pionýry z obou Základních devítiletých škol. Při příležitosti 30. výročí založení Pionýrské organizace Socialistický svaz mládeže, se konala pionýrská akademie s názvem „Je nám 30 let“. Na sestavení programu se podílel Domov mládeže a obě ZDŠ. V pionýrské organizaci bylo v letech 1975–1976 zapojeno celkem 440 dětí. Byla tvořena z 5 oddílů jisker a 14 oddílů pionýrů. Pionýrská skupina měla 19 oddílových vedoucích a 21 instruktorů.³¹

5.9 Události

Vzhledem k pěkným výchovně vzdělávacím výsledkům byla tato škola v roce 1970 vybrána jako bázová. Ve strakonickém okrese byly vybrány pouze dvě základní devítileté školy. Cílem bylo, aby výchova a výuka žáků dosáhla lepších výsledků tím, že učitelé budou intenzivněji pracovat, a spoluprací se společenskými organizacemi, hlavně SRPŠ a zapojením co největšího počtu žáků do mimoškolních zaměstnání. Na okresní svazové konferenci pracovníků školství ve Strakonících bylo schváleno vydání školského časopisu o práci jednotlivých škol okresu. Časopis byl zaslán

²⁹ Kronika školy 1978–1990, zapsala k 30. červnu 1971 Ludmila Šmejkalová, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

³⁰ Pionýr., *Historie.*, [online]., dostupné z: [Pionýr »Historie \(pionyr.cz\)](http://Pionýr»Historie(pionyr.cz))

³¹ Kronika školy 1967–1977, zapsala k 30. červnu 1976 Marie Kozáková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

do všech škol okresu Strakonice, do závodů všem důvěrníkům SRPŠ a členům výboru. Časopis byl doplněn fotografiemi školy.³²

Každoročně byl pro žáky 8. a 9. tříd uspořádán zájezd na výstavu Země živitelka do Českých Budějovic. Žáci se seznámili s úspěchy národního hospodářství. Při příležitosti Dne učitelů 28. 3. 1982 bylo propůjčeno prezidentem republiky ředitelce Marii Kozákové vysoké státní vyznamenání za vynikající práci. Bylo jí předáno v Praze ministrem školství Milanem Vondruškou. Ve škole bylo vzpomenuáno všech významných výročí, zejména osvobození vlasti Rudou armádou. V „Týdnu internacionální a vlastenecké výchovy“ probíhaly besedy o SSSR a bylo využito i gramofonových a magnetofonových nahrávek a literatury. Žáci se zúčastnili okresní soutěže v recitaci „O štít osvobození“. Nadále se rozvíjela spolupráce s Jihočeským divadlem, jehož členové uskutečňovali výchovné hudební koncerty přímo ve škole.³³ V listopadu roku 1989 vzniklo na ZŠ občanské fórum, jehož mluvčími byli zvoleni Václav Hackl a Zdeňka Gutwirthová.³⁴

5.10 Významná výročí

V uplynulých letech bylo vzpomenuáno na velká výročí, která škola oslavovala. V roce 1970 bylo připomenuto 100. výročí narození Vladimíra Iljiče Lenina a 25. výročí osvobození republiky sovětskou armádou. Všichni učitelé zařadili tato výročí do tematických plánů předmětů, byly zhotoveny nástěnky, relace do školního rozhlasu a besedy. Byla také zorganizována kulturní vystoupení žáků školy na veřejných oslavách ve městě, pořádaných MV KSC a MěNV.³⁵

Každým školním rokem bylo vzpomenuáno na výročí VŘSR přímo ve výuce a dále různými akcemi. Ve škole byla provedena vnější i vnitřní výzdoba, všichni žáci a učitelé se zúčastnili manifestace pracujících, lampionového průvodu a na plenární zasedání MěNV k VŘSR byla připravena kulturní vložka.³⁶

K nejvýznamnějším výročím ve školním roce 1989 patřilo 45. výročí osvobození naší vlasti od německého fašismu a výročí skončení 2. světové války. Historicky pravdivě a důstojně bylo vzpomenuáno, že Blatná patřila k oblasti Čech, kde přinesla vítězství armáda americká.³⁷

Ke 22. výročí Vítězného února (Únorového puče) besedovali s žáky dva příslušníci Lidových milicí, dále byla provedena relace ve školním rozhlase a žáci

³² Kronika školy 1967–1977, zapsala k 30. červnu 1976 Marie Kozáková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

³³ Kronika školy 1978–1990, zapsala k 30. červnu 1983 Zdeňka Gutwirthová, dostupné z: archiv ZŠ T. G. Masaryka

³⁴ Kronika školy 1978–1990, zapsala k 29. srpnu 1990 Marie Hudečková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

³⁵ Kronika školy 1967–1977, zapsal k 1. červenci 1970 František Křemen, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

³⁶ Kronika školy 1967–1977, zapsal k 1. červenci 1970 František Křemen, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

³⁷ Kronika školy 1978–1990, zapsala k 30. červnu 1989 Zdeňka Gutwirthová, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

realizovali kulturní vložku na slavnostním zasedání MěNV. Tento komunistický státní převrat proběhl mezi 17. a 25. únorem 1948 v Československu.³⁸ Výročí bylo podnětem pro četné kolektivní a individuální závazky učitelů i žáků. Závazky se týkaly hlavně prohloubení komunistické výchovy, spolupráce se společenskými organizacemi a veřejně prospěšné činnosti.³⁹

Také k 50. výročí založení KSČ bylo uskutečněno ve škole mnoho akcí, jako přednášky, besedy k prohloubení politického vzdělání a k rozšíření poznatků z historie komunistické strany. Žáci vyšších tříd měli besedy o počátcích dělnického hnutí a KSČ na Blatensku. Pro rodiče a veřejnost připravili učitelé a žáci k oslavě 50. výročí besídku.⁴⁰

5.11 Celodenní výchovný systém

ÚV KSČ se na zasedání v červenci roku 1973 zabýval otázkou rozvoje školství a kultury v naší vlasti. Jedním z důležitých úkolů tohoto zasedání bylo zajistit ve škole nejen plnění výchovných a vyučovacích úkolů, ale především naučit žáky učivu a dát jim možnosti přípravy na vyučování, dále rozvíjet prostřednictvím zájmových kroužků a nepovinných předmětů jejich zájmy a nadání. Naučit děti plně a účelně využívat volný čas. Ke splnění těchto úkolů byla škola vybrána k zavedení celodenního výchovného systému od 1. září 1975.⁴¹ Celodenní výchovný systém znamená, že škola mimo vyučování zajišťuje všechny, či některé z forem mimotřídní výchovy alespoň pro část žáků, kterou poskytuje školní družina, klub, zájmové kroužky a například školní sportovní družstva.⁴²

Tento systém, který byl na škole zaveden, se osvědčil. Pomáhal žákům v přípravě na vyučování a učil je účelně využívat jejich volný čas. Ve všech ročnících a předmětech byly zavedeny ve školním roce týdně jednogodinové konzultace– ruský jazyk, matematika, český jazyk, chemie, fyzika, přírodopis, zeměpis a dějepis. Učitelé pravidelně navštěvovali školní družinu a pomáhali žákům v přípravě na vyučování. Kromě toho měli rovněž jednu hodinu konzultací týdně. V celodenním výchovném programu bylo zapojeno 91,12 % žáků školy. Žáci prvního stupně měli možnost připravovat se na vyučování ve školní družině a učitelé všech postupných ročníků měli rovněž jednu hodinu týdně konzultace a navštěvovali školní družinu, kde radili žákům s domácími úkoly. Soustavná individuální péče byla věnována především dělnickým

³⁸ Wikipedie., *Únor 1948.*, [online], dostupné z: [Únor 1948 – Wikipedie \(wikipedia.org\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Únor_1948)

³⁹ Kronika školy 1967–1977, zapsala k 30. červnu 1971 Ludmila Šmejkalová, ředitelka školy, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

⁴⁰ Tamtéž, nestránkováno, zapsala k 30. červnu 1971 Ludmila Šmejkalová

⁴¹ Kronika školy 1967–1977, zapsala k 30. červnu 1976 Marie Kozáková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

⁴² LIŠKAŘ, Č. *Vývoj a současná struktura školství v SSSR*, s.88, 89, dostupné z: [I_PaedagogicaPsychologica_10-1975-1_6.pdf \(muni.cz\)](#)

a rolnickým dětem, a to žákům se slabším prospěchem, aby se jejich prospěch ve škole zlepšil, i žákům nadaným, aby mohli jít studovat.⁴³

5.12 Škola v období komunismu

Komunismus měl veliký vliv také ve školství, byla „*propagována sovětská pedagogika jako údajně nejpokrokovější a nejvědeckější disciplína, která prý svým marxistickým charakterem nejvíce odpovídala potřebám budování socialismu.*“⁴⁴ Komunistický režim, který můžeme nazývat diktaturou, je označován jako období, ve kterém vládla Komunistická strana Československa. Toto období bylo zahájeno Únorovým převrácením neboli Vítězným únorem roku 1948 a ukončila jej sametová revoluce v listopadu 1989.⁴⁵

Prvořadým úkolem v komunistické výchově byla výchova k socialistickému vlastenectví a proletářskému internacionalismu. Tuto výchovu můžeme nazývat jako historicky nový model výchovy všestranně rozvinuté socialistické osobnosti občana socialistické společnosti, který se uvědoměle podílí všemi svými silami na jejím budování i na její obraně.⁴⁶

Komunistická výchova byla zakotvena v plánu práce školy a realizována vhodnými metodami a formami, rovněž citovým působením na žáky. Komunistická výchova mládeže byla dále prohlubována v duchu uplatňování komplexního přístupu k výchově a vzdělání, byla trvale prosazována vysoká ideovost a odbornost, kvalita a efektivnost výchovně vzdělávací práce a byly ověřovány její výsledky. Složka komunistické výchovy se rozvíjela rovněž formou dopisování. Jakmile žáci pátých tříd zvládli azbuku, začali si psát s pionýry družební školy ve Slobodě (Mozyrský okres Běloruské SSR). Dopisování se úspěšně rozvíjelo, děti si vyměňovaly drobné dárky a navazovaly nová přátelství. Dopisy ze SSSR sloužily jako užitečná pomůcka učitelům i v hodinách ruského jazyka k tomu, aby si žáci mohli procvičovat a osvojovat slovní zásobu. Zkvalitnění účinnosti vlastenecké a internacionální výchovy se projevilo v zapojení žáků do soutěží s vlasteneckou a internacionální tematikou, například: Štít října, O zemi, Kde zítra znamená již včera, Puškinův památník, olympiáda v ruském jazyce, Štít osvobození, Děti mír a umění a soutěže s brannou tematikou.⁴⁷

Ve dnech 12.–16. dubna 1976 se konal XV. sjezd KSC v sjezdovém paláci v Praze Komunistické strany Československa. Sjezd byl velkou ceremoniální událostí. Celá strana a zároveň i celá československá společnost žila jeho přípravami a průběhem. U příležitosti konání sjezdů byly přijímány různé závazky pracovních kolektivů. Pracovníci v celé naší vlasti uvítali XV. sjezd KSC zvýšeným pracovním úsilím.

⁴³ Kronika školy 1967–1977, zapsala k 30. červnu 1976 Marie Kozáková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

⁴⁴ DÝMA, M., *Vliv recepce sovětské pedagogiky na naši pedagogiku po 2. světové válce.*, 1991, s. 336

⁴⁵ Wikipedie., *Komunismus v Česku.*, [online], dostupné z: [Komunismus v Česku – Wikipedie \(wikipedia.org\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Komunismus_v_Česku)

⁴⁶ JŮVA, V., *Československá a socialistická politika*, [online], s. 129, 130, dostupné z: [SpisyFF_270-1987-1_12.pdf \(muni.cz\)](#)

⁴⁷ Kronika školy 1978–1990, zapsala k 30. červnu 1989 Zdeňka Gutwirthová, dostupné z: archiv ZŠ T. G. Masaryka

Samotný sjezd byl však víc stranickým svátkem než místem, na kterém by se projednávaly, a hlavně řešily nejzávažnější otázky vnitřní a vnější politiky strany na budoucích pět let.⁴⁸

Žáci, pedagogičtí a ostatní zaměstnanci školy uzavřeli již v podzimních měsících na počest sjezdu hodnotné závazky. Všechny tyto závazky byly splněny a mnohé překročeny. Jednalo se především o takové závazky, při nichž žáci školy pracovali na úpravách školy, města a na pomoci zemědělství celkem 2 300 brigádnických hodin, sbírali odpadky a 170 kg pomerančové kůry, vysázeli 480 stromků a uspořádali 108 kulturních akcí. Žáci dosahovali velmi dobrých výsledků v okresních i krajských soutěžích. Ve dnech sjezdu učitelé denně hovořili s žáky o jeho průběhu a významu, každý den byla relace ve školním rozhlasu a desetiminutovka zaměstnanců školy k jednotlivým referátům z XV. sjezdu KSČ. S jeho usnesením byli seznámeni zaměstnanci i žáci školy.⁴⁹

Od roku 1969 se v Československu neobjevily žádné protestní akce proti režimu. Změna nastala až 21. srpna 1988, kdy ČSSR zachvátila vlna demonstrací přetrvávající až do listopadu 1989. K nejvýznamnějším patřila demonstrace v lednu 1989 připomínající památku Jana Palacha. V srpnu 1989 proběhly další demonstrace k 21. výročí srpnové okupace. Komunisté si s velkým množstvím odpůrců nevěděli rady a zatýkání představitelů opozice jen přispívalo k tomu, že se situace zhoršovala.⁵⁰

Zvláště 17. listopad znamenal velké změny nejen v životě našich národů, ale změnil i život a chod školy.⁵¹ V tento den se konala demonstrace studentů proti komunistickému režimu. Policie ji brutálně rozehnala. Protestovat začali i další: umělci, a dokonce i dělníci v továrnách. Postupně se přidávala i další města. K protestování se připojilo i Slovensko. Pád vlády komunistického režimu Československa ukončila takzvaná Sametová revoluce v listopadu roku 1989.⁵² V červnu roku 1990 byly vypsány první svobodné volby do parlamentu, ve kterých zvítězily demokratické strany.⁵³ Počátkem 90. let 20. století proběhlo nenásilné převzetí moci z rukou komunistů.⁵⁴

⁴⁸ Totalita.cz, *Komunistická strana Československa (KSČ), stranické orgány – sjezd KSČ*, dostupné z: [Komunistická strana Československa \(KSČ\): TOTALITA](https://totalita.cz/)

⁴⁹ Kronika školy 1967–1977, zapsala k 30. červnu 1976 Marie Kozáková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

⁵⁰ KOHOUTKOVÁ, H., KOMSOVÁ, M., *Dějepis na dlani*. 2. vydání. Olomouc: Rubico. s. 242.

⁵¹ Kronika školy 1978–1990, zapsala k 29. srpnu 1990 Marie Hudečková, dostupné z: archiv ZŠ T. G. Masaryka

⁵² Kolektiv autorů. *České dějiny, stručný přehled historických událostí*. Říčany: Nakladatelství SUN, s.r.o., 2019., s. 102

⁵³ KOHOUTKOVÁ, H., KOMSOVÁ, M., *Dějepis na dlani*. 2. vydání. Olomouc: Rubico. s. 243.

⁵⁴ SOCHROVÁ, M. *Dějepis II. v kostce*., 1999., s. 148

5.13 Estetická, morální a pracovní výchova

V oblasti komunistické výchovy také zaujímal jedno z předních míst estetická výchova. Ve škole jí byla věnována zvýšená pozornost. Celý pedagogický sbor se pravidelně na počátku roku snažil o vytvoření pěkného prostředí ve školní budově a v průběhu roku byla celá výzdoba, odrážející významné politické a kulturní události, vhodně obměňována.⁵⁵ Podle Josefa Šlajera, který ve své koncepci estetické výchovy na základních školách klade důraz na pravidelnou spolupráci v rámci školy, rodiny, vyváženou dělbu práce a ve spolupráci s dalšími dětskými, kulturními či sportovními organizacemi. Dále zdůrazňuje, že estetická výchova a celá škola by měla žákům vytvořit trvalý vztah ke kultuře. Škola by se zároveň měla zasadit o všestranný rozvoj osobnosti z hlediska politického, mravního a světonázorového.⁵⁶ Žáci byli vedeni k tomu, aby přispívali k udržení hezkého prostředí.⁵⁷

Estetická výchova byla rovněž uplatňována ve všech předmětech i při mimoškolní činnosti žáků. Přínosem pro zkvalitnění estetické výchovy bylo plnění systému Kultura a mládež. Žáci 8. tříd navštěvovali divadelní představení, zhlédli řadu výstav a filmových představení. Byly doporučovány vhodné televizní pořady, knižní novinky a nástěnky žakovských a městských knihoven.⁵⁸

Oblast morální výchovy byla zaměřena na pozornost zejména na žáky z méně podnětných rodin. Bylo důkladně sledováno zdravení žáků ve škole i mimo školu a bylo sledováno chování dětí v dopravních prostředcích. Sledovalo se, jak žáci udržují čistotu a pořádek ve třídách, šatnách i v okolí školy. Byla zkoumána aktivita ve vyučovacích hodinách, vztah starších žáků k mladším, odstraňování průměrnosti, zejména u žáků 2. stupně. Pro informace k rodičům byly stanoveny informační dny.⁵⁹

Žáci byli vedeni také k pracovitosti pomocí zemědělství, plněním volebního programu, sběrem druhotných surovin a bylin. Vztah ke školní práci však nebyl vždy uspokojivý. U žáků přetrvávaly nedostatky ve zvládnutí techniky čtení, v pravopise, v úpravě písemných prací, v matematice, v rýsování a při řešení složitějších slovních úloh. Manuální zručnost rozvíjeli žáci v hodinách technických prací a v zájmových útvarech a následně byly jejich výrobky vystavovány ve vitrínách na chodbách školy, kde si je mohli rodiče a ostatní žáci prohlédnout.⁶⁰

⁵⁵ Kronika školy 1978–1990, zapsala k 1. červenci 1988 Zdeňka Gutwirthová, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

⁵⁶ JÚVA, Vladimír. *Estetická výchova: vývoj, pojetí, perspektivy*. Brno, Paido, edice pedagogické literatury 1995. s. 36.

⁵⁷ Kronika školy 1978–1990, zapsala k 30. červnu 1989 Zdeňka Gutwirthová, dostupné z: archiv ZŠ T. G. Masaryka

⁵⁸ Tamtéž, nestránkováno, zapsala k 30. červnu 1989 Z. Gutwirthová

⁵⁹ Kronika školy 1978–1990, zapsala k 30. červnu 1989 Zdeňka Gutwirthová, dostupné z: archiv ZŠ T. G. Masaryka

⁶⁰ Tamtéž, nestránkováno, zapsala k 30. červnu 1989 Z. Gutwirthová

5.14 Jak probíhal Den učitelů

Slavnostní schůze ke Dni učitelů se konala každý rok. Pro ilustraci přiblížím oslavu Dne učitelů 26. března 1976. Jako hosté schůze se zúčastnili Josef Fiz za OV KSČ a ONV, Ladislav Muzika předseda školské a kulturní komise v Blatné a Vladimír Salivar, zástupce výboru SRPŠ. Tento výbor byl důležitým pomocníkem školy. Jeho členové účinně pomáhali nejen po stránce materiální, ale i ve výchovném působení na žáky i rodiče. Hlavní proslov k tomuto významnému dni měla ředitelka Marie Kozáková. Zabývala se hodnocením pracovní iniciativy a aktivity celého kolektivu školy v roce konání XV. sjezdu KSČ. Profesor Josef Fiz hovořil o rozvoji školství ve strakonickém okrese a připomenul i výrazné úspěchy okresu ve všech oblastech hospodářského a kulturního života. K tomuto Dni učitelů obdržel František Cígl, školník školy, čestný titul „Vzorný pracovník resortu školství“. Mnozí učitelé byli odměněni čestným uznáním za dobrou práci. Odpoledne bylo vyhrazeno společné zábavě.⁶¹

⁶¹ Kronika školy 1967–1977, zapsala k 30. červnu 1976 Marie Kozáková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

6. Historie školy 1990–2000

I v této kapitole přiblížím historii školy od roku 1990 do roku 2000. Zápisy jsou stejného charakteru i pro toto období, jelikož škola má stanovenou strukturu pro psaní kroniky, podle které se řídí. Představím charakteristiku období, dále budu popisovat zahájení a ukončení školního roku, různé akce a materiální vybavení školy. Lze si povšimnout, že v tomto období se struktura zapisování informací do kroniky školy změnila a více se zaměřuje na události, akce, kulturní aktivity a výlety.

6.1 Charakteristika období

Rok 1990 byl rokem svobodných a demokratických voleb, kdy se rozhodovalo o tom, zda se dříve vládnoucí Komunistická strana Československa zúčastní voleb, či nikoliv. V této době začaly vznikat v Blatné malé obchůdky a firmy.⁶²

Za nepříliš šťastnou událost je považována rozsáhlá amnestie vyhlášená tehdejším prezidentem Václavem Havlem k 1. lednu 1990. Důsledkem amnestie bylo zvýšení kriminality v České republice. V březnu tohoto roku byl změněn název ČSSR na Česko – slovenskou federativní republiku a následně v dubnu na Českou a Slovenskou federativní republiku. První svobodné volby se v ČSFR konaly ve dnech 8.–9. června 1990. Nejvíce hlasů získalo v českých zemích Občanské fórum (51 %). Mezi další významné legislativní úpravy patřilo zrušení trestu smrti a zkrácení povinné školní docházky na 9 let, současně byla prodloužena docházka na základních školách z osmi na devět let, avšak 9. ročník základní školy nebyl povinný a žáci jej mohli splnit na střední škole.⁶³

Po volbách v roce 1992 se česká a slovenská politika vydala různými směry. Zatímco česká strana se zaměřila spíše na transformaci ekonomiky, Slovákům šlo především o posílení pravomoci národních vlád. Tato různorodost vedla až k ústavní krizi, jejímž výsledkem bylo rozdělení Československa na dva samostatné státy. Společný stát Čechů a Slováků zanikl 31. prosince 1992. V roce 1993 vznikly na území Československa dva nové státy Česká republika a Slovenská republika. První prezidentem ČR se stal Václav Havel.⁶⁴

6.2 Zahájení školního roku, počet žáků a ukončení školního roku

Od 1. března 1990 bylo ustanoveno nové vedení školy. Ředitelkou školy se stala Zdeňka Gutwirthová a zástupkyní ředitele Marie Šampalíková.⁶⁵ Školní rok byl zahájen začátkem září. Ředitelka Zdeňka Gutwirthová uvítala žáky ve školním rozhlase a poté uvítala třídní pedagogy. Žáci byli seznámeni s organizací nového školního roku,

⁶² Kronika města Blatná 1990, s. 8., dostupné z: Knihovna města Blatná

⁶³ KOHOUTKOVÁ, H., KOMSOVÁ, M., Dějepis na dlani. 2. vydání. Olomouc: Rubico. s. 243

⁶⁴ Tamtéž., s. 243

⁶⁵ Kronika školy 1978–1990, zapsala k 30. červnu 1992 Marie Hudečková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

s vnitřním řádem školy a zásadami bezpečnosti práce. Zapsali si rozvrh hodin a pravidelné vyučování bylo zahájeno následující den. Školní rok 1992 začal s novým vedením školy. Ředitelkou školy byla jmenována Marie Šampalíková a jako zástupce zvolila Jana Kyznara. Práci výchovného poradce začala vykonávat Marie Hudečková. Bylo vzpomenuo výročí 28. října, výročí narození a úmrtí T. G. Masaryka, výročí 17. listopadu. Byly také připomenuty tradice svátků Vánoc a Velikonoc.⁶⁶ Počet žáků v roce 1990 činil 510, v roce 1995/1996 měla škola 412 žáků, ale do roku 2000 se počet opět začal zvyšovat až na 514 žáků, viz příloha č. 2. Ukončení školního roku probíhalo rozdáním vysvědčení a knižních odměn žákům, kteří reprezentovali školu.⁶⁷

6.3 Události

V období roku 1990 až 2000 se událo mnoho změn. Ministerstvem školství byla ZŠ T. G. Masaryka povolena od školního roku 1994/1995 výuka cizích jazyků s rozšířeným obsahem. Na základě výběru byli zájemci zařazeni do třídy s rozšířenou výukou jazyků již od 3. třídy.⁶⁸ V září 1997 se konala oslava na počest školy T. G. Masaryka, jelikož uplynulo 30 let od založení. Vyvrcholení bylo Dnem otevřených dveří 6. září 1997. Do školy se přišli podívat rodiče se svými dětmi, bývalí žáci i bývalí pedagogové. Navštívit bylo možné učebny, školní dílny, kuchyni a odborné učebny.⁶⁹

Na základní škole byla založena pracovní pedagogicko-psychologické poradny, kde působila PhDr. Marie Veselá a Ing. Hanušová. V péči Pedagogicko psychologické poradně Strakonice bylo celkem 87 dětí. Ve škole bylo možné navštěvovat logopedickou asistentku. Měla v péči 27 dětí a u sedmi z nich se podařilo vadu řeči zcela odstranit. Funkci dyslektické asistentky zastávala paní Libuše Soukupová, starala se o 13 žáků 1. stupně. Později došlo ke změně vedení poradny z důvodu onemocnění. Do funkce výchovné poradkyně nastoupila paní Posavádová.⁷⁰

Jako každý školní rok byl pro žáky 7. tříd zajištěn lyžařský výcvik ve dvou turnusech v počtu cca 50 žáků.⁷¹

Na škole byla uskutečněna protidrogová prevence a bylo zjištěno a prokázáno, že jeden žák požil marihuanu, proto ve škole proběhl v říjnu 1997 výzkum „Monitorování sociálního klimatu školy“, který organizoval okresní drogový koordinátor Zdeněk Konvička.⁷²

⁶⁶ Kronika školy 1978–1990, zapsala k 30. červnu 1993 Marie Hudečková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

⁶⁷ Tamtéž, nestránkováno, zapsala k 30. červnu 1993 Marie Hudečková

⁶⁸ Kronika školy 1991–2000, zapsala k 30. červnu 1995 Marie Hudečková

⁶⁹ Tamtéž, nestránkováno, zapsala k 30. červnu 1997 Marie Hudečková

⁷⁰ Tamtéž, nestránkováno, zapsala k 30. červnu 1998 Marie Hudečková

⁷¹ Kronika školy 1991–2000, zapsala k 30. červnu 1998 Marie Hudečková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

⁷² Kronika školy 1991–2000, zapsala k 30. červnu 1999 Marie Hudečková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

6.4 *Aktivity, kulturní akce a kroužky*

Škola pro žáky základní školy připravila bohatý program na celý školní rok a žáci se zúčastňovali různých soutěží, akcí a výletů. Zapojovali se také do projektů a zájmových kroužků. Během ledna se postupně vystřídali žáci všech 7. tříd na lyžařském výcviku. V průběhu školních let žáci navštěvovali koncerty, filmová a divadelní představení, literární pásma, besedy a hodnotné výstavy. Nadále se rozvíjela spolupráce s Jihočeským divadlem, jehož členové uskutečňovali výchovné hudební koncerty přímo ve škole. Tyto koncerty měly vždy u obecnstva velký úspěch.⁷³

Koncem května a začátkem června žáci jezdili na školní výlety, které byly ku prospěchu žákům do výuky. Žákům bylo tak umožněno pozorovat krásy naší vlasti. Díky členům TJ Spartak v Blatné mohli žáci několika tříd prožít hezké dny na Zlaté studni na Šumavě. Jinou akcí, kterou uspořádala nejen tato škola, ale spolu s blatenskými školami a domovem pro mládež, byla pionýrská akademie. Na přípravách se podílely obě blatenské základní školy a DPM. Žáci školy se prezentovali zpěvem, recitací, dramatizací pohádky a tanečními vystoupeními. Tyto akademie měly vždy veliký úspěch u obecnstva.⁷⁴

Ve škole byla široká škála zájmových kroužků. Své zájmy mohli žáci dále rozvíjet v těchto kroužcích: anglický jazyk, německý jazyk, kytarový kroužek, taneční kroužek, dramatický kroužek, paličkování, logopedie, dopravní kroužek, programování a aerobik. Hojně navštěvován byl taneční kroužek PRIM. Tento kroužek si připravil předtančení na společenské plesy a zúčastnil se 7. celostátního setkání dětských country tanečních souborů v Českém Krumlově. Vystupoval rovněž na slavnostní školní akademii a nacvičení v rámci oslav výročí školy. Žáci se během školních let zúčastnili několika kulturních akcí, například v roce 1997–1998 se zúčastnili 24 divadelních a filmových představení, 7 přednášek a besed, 12 exkurzí, 10 výstav a 7 výletů. Děti 3. a 4. tříd se zúčastňovaly pravidelně plaveckého výcviku v Písku v rozsahu 20 hodin výuky na jednoho žáka. Tradičně také probíhaly lyžařské kurzy pro žáky 7. tříd.⁷⁵

V rámci akcí Blatenské kulturní nadace se žáci školy účastnili několika sobotních brigád na úklid zámekového parku. Také se zapojili do hnutí „Na vlastních nohou“ tím, že organizátorům bylo od 20 žáků zasláno vánoční přání, určené k prodeji Dobrovolnou sbírkou žáků v roce 1998 na festival Salve Caritas, žáci shromáždili celkem 6 006 Kč. Škola se zúčastnila také Biologické olympiády kategorie D, dopravní soutěže „Mladý cyklista“. Základní škola se pravidelně každý školní rok zúčastnila rovněž několika

⁷³ Kronika školy 1991–2000, zapsala k 30. červnu 1999 Marie Hudečková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

⁷⁴ Kronika školy 1978–1990, zapsala k 30. červnu 1990 Marie Hudečková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

⁷⁵ Kronika školy 1991–2000, zapsala k 30. červnu 1998 Marie Hudečková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

sportovních soutěží a to: soutěže v plavání, atletické všestrannosti, soutěže ve skoku vysokém – „Strakonická laťka“.⁷⁶

6.5 Rozpočet, opravy a materiální vybavení školy

Na školní půdě byla vybudována místnost pro archiv, dále proběhlo zavedení elektřiny na půdě školy, zabudování větráků do kotelny, oprava kotle ústředního topení, oprava radiátorů, dokončení opravy klimatizace, oprava oplocení atd. Rozpočet byl čerpán s maximální hospodárností. Účinná pomoc MěNV se projevila zejména při úpravách školní kuchyňky, kanalizace i chatky na školním pozemku. Byla opravena střešní krytina a kotel ústředního topení.⁷⁷

Veškeré úsilí ohledně oprav bylo zaměřeno na napojení školy na plynové vytápění. Ve školní jídelně byly vyměněny kotle a byla provedena rekonstrukce jídelny i kuchyně, ovšem zásadní problémy zůstaly (umístění v suterénu, malé prostorové možnosti a špatné větrání). Škola získala v roce 1991 pro své užívání celou budovu, o kterou se dříve dělila se ZUŠ. Veškeré práce byly zaměřeny na úpravu této části školní budovy tak, aby mohla od září fungovat. Škola získala čtyři učebny, několik místností pro kabinety a školní družinu. Malé, nevyhovující třídy v hlavní části budovy mohou být využity například jako jazykové učebny. S materiálním vybavením pomáhalo sdružení SRPŠ. Pomohlo hlavně při vybavení učebny výpočetní techniky, finančně zabezpečovalo dopravu žáků na lyžařský výcvik a pomohlo při dalším vybavování kabinetu TV. Dále přispělo na pořízení tanečních kostýmů pro skupinu PRIM – vše v celkové částce 42 956 Kč.⁷⁸

6.6 Klasifikace a profesní orientace žáků

Vyučovací proces byl modernizován, ale i s individuální prací s žáky se nepodařilo snížit počty žáků dostatečných a nedostatečných. Začátkem roku 1990 na školu přišla řada prospěchově slabých žáků z jiných škol. Během následujících školních let se podařilo zlepšit chování a prospěch ve třídách V.B, VI.A, VI.B, VII.C, VIII.A, VIII.C. Byl proveden rozbor prospěchu a chování žáků. Zkvalitnil se výběr metod a forem práce. Došlo k mírnému zlepšení prospěchu a chování. Ve výběru vhodných a účinných metod a forem práce bylo nutné pokračovat i nadále, jelikož bylo potřeba, aby se výchovně vzdělávací výsledky žáků zlepšovaly. Do roku 1990 učitelé vyplňovali osobní listy žáků, kteří po základní škole chtěli dále pokračovat ve středním vzdělání. Po roce 1990 nastala změna a žáci nebyli přijímáni na střední školy na základě

⁷⁶ Kronika školy 1991–2000, zapsala k 30. červnu 1998 Marie Hudečková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

⁷⁷ Kronika školy 1991–2000, zapsala k 30. červnu 1998 Marie Hudečková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

⁷⁸ Kronika školy 1978–1990, zapsala k 30. červnu 1992 Marie Hudečková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

vypracované charakteristiky od učitelů. Záleželo především na nadání a dosažení průměru známek na vysvědčení.⁷⁹

⁷⁹ Kronika školy 1978–1990, zapsala k 29. srpnu 1990 Marie Hudečková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

7. Historie školy 2000–2010

7.1 Charakteristika období

Významnou událostí v těchto letech byl vstup do Evropské unie 1. května 2004. Česká republika získala možnost zapojit se do všech aktivit v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a spolupráce mezi vzdělávacími institucemi mezi členskými státy EU i s institucemi třetích zemí. Současně získala možnost využívat finanční pomoc ze strukturálních fondů. Se zapojováním České republiky do evropského vzdělávacího systému souvisí i participace na programech Evropské Unie. Pro základní a střední školství patří mezi nejvýznamnější programy Comenius, eTwinning a program Mládež.⁸⁰

Dále došlo ke značnému členění vzdělávacího systému a postupně vznikala nová nabídka studijních oborů i nové učebnice, didaktické metody a nové druhy a typy alternativních škol. Byla taktéž posílena nezávislost škol, kdy z celostátní správy mnoho rozhodovacích pravomocí přešlo na školy. Ředitelé a školy tak mohli volit vlastní výukové metody a prostředky.⁸¹

Důležitým je rok 2001, kdy byla vydána takzvaná Bílá kniha. Je jedním z nejdůležitějších dokumentů, které se věnují českému školství. Jedná se o Národní program rozvoje vzdělávání. Tento dokument formuje cíle vzdělávací politiky České republiky. Bílá kniha je pojata jako systémový projekt formulující myšlenková východiska, obecné záměry a rozvojové programy, které mají být směrodatné pro vývoj vzdělávací soustavy ve střednědobém horizontu (Bílá kniha, 2001).⁸² Dokument projednávala Rada pro vzdělávací politiku při MŠMT. Bílá kniha se věnuje východiskům a předpokladům rozvoje vzdělávací soustavy, jednotlivým úrovním školství, třetímu a nejvyššímu stupni vzdělávání a vzdělávání dospělých. Autoři dokumentu se v této kapitole snaží postihnout a vysvětlit, proč je důležité vzdělávací soustavu přetvářet a jaké vlivy je třeba sledovat. Vzdělávání se netýká jen dětí a mládeže, ale také dospělých, kteří z důvodu zvyšování kvalifikace navštěvují různé specializované programy pro dospělé účastníky. Nabídka vzdělávání se tedy musela rozšířit. Kvůli rozvíjející se společnosti autoři dokumentu definují potřebu poskytnout každému jedinci příležitost k rozvinutí všech schopností. Objevuje se zde nový koncept nazvaný „celoživotní učení pro všechny“. Tendence rozšiřovat vzdělávací systém pro každého zájemce vyplývá nejen ze státních zájmů, ale usilují o něj i nadnárodní organizace. Protože je Česká republika členem mnoha nadnárodních organizací, jsou tyto principy zahrnuty i v Národním programu rozvoje vzdělávání v ČR.⁸³ Od roku

⁸⁰ MŠMT. *Zpráva o vývoji českého regionálního školství od listopadu 1989*. [online]. s. 7., dostupné z: [Zpráva o vývoji českého regionálního školství od listopadu 1989 \(googleusercontent.com\)](http://www.msmt.cz/zprava_o_vyvoji_cekého_regionálního_školvství_od_listopadu_1989)

⁸¹ MŠMT. *Zpráva o vývoji českého regionálního školství od listopadu 1989*. [online]. s. 7., dostupné z: [Zpráva o vývoji českého regionálního školství od listopadu 1989 \(googleusercontent.com\)](http://www.msmt.cz/zprava_o_vyvoji_cekého_regionálního_školvství_od_listopadu_1989)

⁸² Národní program rozvoje vzdělávání v ČR: Bílá kniha [online]. 1. vydání. Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání, 2001., dostupné z: <http://aplikace.msmt.cz/pdf/bilakniha.pdf>

⁸³ Sýkorová Ivana, *Škola v 21. století, proměna funkcí školy*. Bakalářská práce. Liberec. 2012. Technická univerzita v Liberci, vedoucí práce: doc. PaedDR. Petr Urbánek, Dr., s. 30.

2013 byla klíčovým dokumentem vzdělávací politiky České republiky Strategie vzdělávání 2020. Tento dokument sloužil jako podmínka pro čerpání prostředků z Evropské unie.⁸⁴ 19.10. 2020 byla schválena vládou ČR nová strategie s názvem Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030 +.⁸⁵

Další událostí, kterou můžeme považovat za zlomovou, byly záplavy v České republice v roce 2002. Ve škole způsobily velké škody a výrazně ovlivnily její chod.

7.2 Zahájení školního roku, počet žáků a ukončení školního roku

Žáci se tradičně ve třídách přivítali se svými třídními učiteli a vyslechli zahajovací projev ředitelky Marie Šampalíkové. V letech 1999/2000 činil počet žáků 517, poté se snížil a v roce 2010 bylo žáků 256, viz příloha č. 3. Slavnostní zakončení školního roku proběhlo rozdělením vysvědčení. Žákům, kteří ukončili povinnou školní docházku, byly věnovány pamětní listy. Ti, kteří vzorně reprezentovali školu a vynikali ve veřejně prospěšné práci, byli odměněni knihami a odznaky. Žákům 9. tříd bylo slavnostně předáno vysvědčení v blatenském zámku. Výjimkou byl školní rok 2002/2003, který byl ukončen již 20. června, jelikož se ve škole prováděly stavební úpravy kvůli povodni.⁸⁶

7.3 Změna školního obvodu a materiální vybavení

I přes prostorové potíže školy bylo na škole sedm odborných učeben, z toho dvě učebny výpočetní techniky. Tyto učebny byly využívány nejen pro výuku, ale i denně před vyučováním a odpoledne do 16:15 hodin pro zájemce. Žáci měli k dispozici dřevorubeckou dílnu, kovodílnu a cvičnou kuchyni. Učebna výpočetní techniky byla připojena na internet. Během července a srpna roku 2000 byly provedeny opravy a nátěry oken a přízemí, vymalovány chodby, bylo vyměněno lino ve sborovně, v jedné učebně došlo k vyčištění okapů a byla dokončena rekonstrukce požárních vodovodů.⁸⁷

7.4 Aktivity, kulturní akce a kroužky

Škola seznamovala veřejnost se svou činností prostřednictvím Blatenských listů. Blatenské listy otiskly příspěvky učitelů i žáků školy například pod těmito titulky: *Turistický výlet na Šumavu*, který se konal 15.10.2005, „*Branný orientáček*“ na ZŠ TGM,

⁸⁴ MŠMT, *Strategie vzdělávací politiky 2020*, [online], dostupné z: [Strategie vzdělávací politiky 2020 – edu.cz](http://Strategie.vzdelavaci.politiky.2020-edu.cz)

⁸⁵ Tamtéž, *Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030 +*, [online] dostupné z: [Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+, MŠMT ČR \(msmt.cz\)](http://Strategie.vzdelavaci.politiky.CR.do.roku.2030+.MŠMT.CR(msmt.cz))

⁸⁶ Kronika školy 1991–2000., 2001–2010, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

⁸⁷ Kronika školy 1991–2000, zapsala k 30. červnu 2000 Marie Hudečková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

Hrajete rádi šachy? Jak jsme byli na výstavě v muzeu, Rozzářené oči dětí školní družiny ZŠ TGM v Blatné, Vyhodnocení soutěží v rámci 2. ročníku, Příroda Blatenská - o stromech, Výlet s přírodovědným kroužkem, Exkurze v Praze, Den Země, Den dětí, Literární soutěž, Groceries Project a dále projekty dětí v rámci POV. Později se tato činnost stala běžnou, a jak přibývalo článků v Blatenských listech, škola zavedla rubriku s názvem „ZŠ TGM pod lupou“. Květnové a červnové dny většinou probíhaly ve znamení soutěží, výletů, ale také školní akademie.⁸⁸

V roce 2005 byl zahájen vzdělávací proces, který byl nazván kurikulární či školskou reformou. Hlavním cílem vzdělávání se stal rozvoj životních dovedností, jež jsou pro dnešní svět klíčové. Mezi ně patří umět se učit, řešit problémy, komunikovat, umět spolupracovat s ostatními, nést za své jednání a chování odpovědnost a další. *„Zpřístupnění vzdělávání je pak třeba vnímat nejen z hlediska srovnatelných možností pro žáky s různými zdravotními a sociálními podmínkami, ale i z hlediska uplatnění postupů, jak žáky vtáhnout do aktivní účasti na vzdělávání.“⁸⁹*

Na základě tohoto cíle začala škola T. G. Masaryka v průběhu let 2005–2006 spolupracovat s PPP Strakonice a s Policií ČR. Lektori pracovali se žáky obou šestých tříd v rámci projektu „Máme k sobě blíž“. V tomto projektu se zaměřili zejména na vytváření a upevnění třídních kolektivů při přechodu žáků na 2. stupeň. Lektori také pokračovali se žáky 9.C v nácviu sociálně psychologických dovedností k posílení vzájemných vztahů v třídním kolektivu. Prostřednictvím těchto projektů docházelo k celkovému upevnění vztahů a žáci si tak mohli procvičit komunikaci a participaci v různých aktivitách. Na škole byly také uspořádány besedy s příslušníky Policie ČR na 1. stupni a v 6. a 9. třídě.⁹⁰

Svátky jako Velikonoce a Vánoce škola tradičně každým rokem dodržovala. Byla uspořádána výstava, kde byly vystavené práce dětí zejména z kroužků paličkování a dovedných rukou. V únoru se děti 7. tříd každý rok účastnily lyžařského výcviku na Šumavě. V listopadu 2006 proběhla úspěšná akce Barevný týden. Každý den v týdnu přišli učitelé i děti oblečení v barvě, kterou den předtím vylosovali prvňáčci. Postupně se vystřídaly tyto barvy: žlutá, fialová, černá, růžová a šedá. Zároveň žakovská porota denně obcházela třídy a kontrolovala, zda jsou všichni oblečení v určité barvě. Třídy s největším počtem oblečených v dané barvě získaly dopravu na výlet zdarma, dort a sladkosti.⁹¹

V průběhu září 2008 osmé třídy vyrazily na exkurze. S pozitivní odezvou se setkala pražská výstava „Hry a klamy“. Žáci 9. tříd navštívili výstavu „Vzdělávání a řemeslo“ v Českých Budějovicích, kde mohli získat informace o několika desítkách škol a vidět konkrétní činnosti a výsledky práce vybraných studijních či učebních oborů.

⁸⁸ Kronika školy 2001–2010, zapsala k 30. červnu 2005 Marie Hudečková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

⁸⁹ MŠMT. *Zpráva o vývoji českého regionálního školství od listopadu 1989.* [online]. s. 6., dostupné z: [Zpráva o vývoji českého regionálního školství od listopadu 1989 \(googleusercontent.com\)](http://www.googleusercontent.com)

⁹⁰ Kronika školy 2001–2010., zapsala k 30. červnu 2006 Marie Hudečková a Hana Stošková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

⁹¹ Tamtéž, nestránkováno, zapsala k 1. srpnu 2007 Marie Hudečková

Nadšenci z některých tříd, kteří rádi soutěžili v běhu, se účastnili akce „Běh Terryho Foxe“, která se konala ve Strakonících.⁹²

. Každoročně probíhaly ve třídách tradiční vánoční besídky, při kterých si žáci mohli darovat drobnosti vlastní výroby. Předvánoční čas se nesl ve znamení kulturních vystoupení. Vánoční atmosféru zahájila výstava, kde hrály členky kytarového kroužku a zpíval sbor. Žáci navštěvovali obyvatele Domova důchodců a přinášeli jim vánoční atmosféru do jejich srdcí prostřednictvím jejich zpěvu. Při besídkách žáci z domova přinesli cukroví a podělili se s ostatními.⁹³

7.5 Pedagogičtí pracovníci a jejich školení

Během celého školního roku si členové pedagogického sboru prohlubovali kvalifikaci a účastnili se řady školení a kurzů. Většina těchto akcí byla zaměřena na tvorbu Školního vzdělávacího programu. Pod vedením koordinátorky ŠVP (Mgr. Dana Houzarová) začal pedagogický sbor pracovat na novém ŠVP. Jeho tvorba začala v lednu 2006 školením pro celý pedagogický sbor. Byla využita nabídka od agentury INFRA, a lektorky Mgr. Hlaváčková a Forýtková seznámily učitele s obecnými pojmy RVP a zásadami týmové spolupráce. Během dalších setkání koordinátorky s pedagogickým sborem vytvořily základní rámec ŠVP ZŠ TGM.⁹⁴

7.6 Záplavy v Blatné 2002 a jejich vliv na školu

Jedním z nejhroších dnů v historii školy byl 13. srpen 2002. Tento den město Blatnou i školu postihly rozsáhlé a ničivé povodně způsobené protržením hrází několika rybníků v okolí Lnář a Bělčic. Způsobily ve škole devastující škody. Došlo k zatopení celého suterénu, kde se nachází šatna 1. stupně, sklady, kabinety, učebna chemie, školní jídelna a kuchyně. Škola se stala nejpostiženější školou v okrese Strakonice. Největší problém nastal se školní jídelnou a kuchyní, jejichž provoz byl rozhodnutím okresního hygienika zakázán. Společně se zřizovatelem se škola snažila tuto kritickou situaci řešit. Bylo rozhodnuto o náhradním stravování v prostorách Domova důchodců, Zvláštní školy a školy J. A. Komenského do té doby, než bude v prostorách nynějších šaten budovy školy zřízena výdejna jídel a jídelna. Jídla byla vařena v rekonstruované školní kuchyni ve škole J. A. Komenského. Na odstraňování povodňových škod se podíleli i pedagogičtí a hospodářští pracovníci, pomáhali i členové armády, rodiče některých žáků a dobrovolníci. Díky těmto lidem mohla být školní budova znovu zprovozněna a školní rok mohl být zahájen v řádném termínu. Rodiče formou brigád ve svém volném čase, zejména o sobotách, pomáhali i s přípravnými pracemi před zahájením výstavby

⁹² Kronika školy 2001–2010, zapsala k 30. červnu 2008 Blanka Posavádová, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

⁹³ Tamtéž, nestránkováno, zapsala k 30. červnu 2008 Blanka Posavádová

⁹⁴ Kronika školy 2001–2010., zapsala k 30. červnu 2006 Marie Hudečková a Hana Stošková, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

školní jídelny a výdejny obědů. Na obnovu školy přispěly finančními prostředky společnosti Léčiva Praha, rádio Blaník, společnost Adra, společenské organizace, školy a další instituce. Celková částka přesáhla 3 miliony korun. Na podzim 2002 byly zahájeny a počátkem roku 2003 byly dokončeny práce na rekonstrukci suterénu, kde během několika měsíců vznikly nové šatny, žakovské dílny, dílna školníka a sklady.⁹⁵ V průběhu července 2007 byla provedena výměna oken v osmi učebnách, bylo položeno nové lino a třídy byly vymalovány. Také byla položena nová střešní krytina na západní části budovy.⁹⁶

8. Historie školy 2010–2022

8.1 Charakteristika období

Václav Bělohradský, přední český filozof, popsal dnešní společnost jako postmoderní a postindustriální shluk obyvatel vyznačující se fenoménem tekutého hněvu.⁹⁷ Měl tím na mysli, že lidé nejsou v dnešní době schopni popsat a směřovat svůj hněv.

Česká republika je od května roku 2004 součástí Evropské unie. Zastává politiku těchto institucí nejen také v procesu vzdělávání. Současná školská změna je plánovaná jako zásadní systémová reforma, která se týká struktury, pojetí vzdělávacích cílů, obsahů, a strategií vzdělávání. Pozornost je zaměřena hlavně na komunikaci mezi všemi aktéry vzdělávacího procesu, jejíž kvalita se projevuje i v klimatu této školy.⁹⁸ Na přelomu let 2019 a 2020 vypukla pandemie koronaviru SARS-CoV-2. Tato pandemie začala v čínském městě Wu-čan, a posléze postihla i celou Evropu a způsobila tak veliké škody na lidských životech i ekonomice. Přísná karanténní opatření se projevila i ve výuce na školách.⁹⁹ Byla zavedena distanční výuka, která značně ovlivnila soustředěnost žáků při online výuce. Podle Průchy a Míky (2000) je „*distanční vzdělávání multimediální forma řízeného studia, v němž jsou vyučující a konzultanti v průběhu vzdělávání trvale nebo převážně odděleni od vzdělávaných.*“ V průběhu let se forma distančního vzdělávání měnila právě v závislosti na použitých technologiích.¹⁰⁰

„Za čtyřicet let své existence prožila škola celou řadu událostí. Svou prací se zapsala do podvědomí obyvatel Blatné a okolí. O tom, že dobře, svědčí výsledky, kterých škola, a především její žáci dosahovali. Důkazem jsou výborná umístění

⁹⁵ Kronika školy 2001–2010, zapsala k. 1. červenci 2003 Marie Hudečková, , dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

⁹⁶ Kronika školy 2001–2010, zapsala k 1. srpnu 2007 Marie Hudečková

⁹⁷ Bělohradský, Václav (2012), *Ztraceno v hněvu*, Literární noviny č. 47

⁹⁸ Kronika školy 2011–2022, zapsala k 30. červnu 2019 Lenka Peršinová, dostupné z: archiv ZŠ T. G. Masaryka

⁹⁹ Kronika školy 2011–2022, zapsala k 30. červnu 2019 Lenka Peršinová, dostupné z: archiv ZŠ T. G. Masaryka

¹⁰⁰ Průcha Jiří, Míka Jiří., *Distanční studium v otázkách: (průvodce studujícími a zájemci o studium)*. Praha: Centrum pro studium vysokého školství, 2000, s. 3.

*v soutěžích různého zaměření, vystoupení žáků školy na veřejnosti a účast na mnoha akcích regionálního, národního či mezinárodního významu. Velký podíl na těchto výsledcích mají také pedagogičtí a provozní pracovníci, kteří ve škole působili a působí. Zde je na místě vzpomenout především na ty, kteří stáli v čele školy a řídili ji. Jsou to:*¹⁰¹

- František Křemen – 4. 9. 1967 až 31. 1. 1971;
- Ludmila Šmejkalová – 1. 2. 1971 až 31. 12. 1975;
- Marie Kozáková – 1. 1. 1976 až 28. 2. 1990;
- Zdeňka Gutwirthová – 1. 3. 1990 až 30. 6. 1992;
- Marie Šampalíková – 1. 7. 1992 až 30. 6. 2017;
- Zdenka Voříšková (od 2020 Dvořáková) – 1. 7. 2017 – doposud.¹⁰²

V článku 33 Listiny základních práv a svobod je stanoveno, že má každý právo na vzdělání. Školní docházka je povinná po dobu, která je stanovena v zákoně. Tedy lidé mají právo na bezplatné vzdělání v základních a středních školách, podle schopností občana a možností společnosti též na vysokých školách.¹⁰³

8.2 Rekonstrukce a materiální vybavení

Během školních prázdnin bývaly prováděny rekonstrukce či menší úpravy. Byla zrekonstruována školní knihovna, provedena oprava kovových částí balkónu a vstupních prostor. Knihovna byla vybavena novým nábytkem a podlahovou krytinou. Interiér byl uzpůsoben tak, aby zde mohly probíhat netradiční hodiny českého jazyka a další aktivity. Knihy byly dokupovány postupně v závislosti na finančních možnostech školy. Pro nákup knih byly použity i peníze, které škola získala jako výtěžek ze dne otevřených dveří. V rámci projektu EU – Peníze školám byla dokončena 1. etapa výměny výpočetní techniky. Od 1. 8. 2012 vznikla nová webová stránka školy s názvem www.zstgmblatna.cz. Na chodbách školy byly opraveny vestavěné skříně.¹⁰⁴

¹⁰¹ Základní škola T. G. Masaryka Blatná [online]. [cit. 2022-03-10], dostupné z: <https://www.zstgmblatna.cz/o-skole/z-historie/>

¹⁰² Základní škola T. G. Masaryka Blatná [online]. [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: <https://www.zstgmblatna.cz/o-skole/z-historie/>

¹⁰³ Listina základních práv a svobod: jako součást ústavního pořádku České republiky. Ústavní zákon č.2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č.162/1998 Sb. (1992), dostupné z: [Listina základních práv a svobod článek 33 \(sbirkazakonu.info\)](http://Listina%20z%C3%A1kladn%C3%ADch%20pr%C3%A1v%20a%20svobod%20%C4%81l%C3%A1nek%2033%20(sbirkazakonu.info))

¹⁰⁴ Kronika školy 2011–2022, zapsala k 30. červnu 2012 Blanka Posavádová, dostupné z archiv Základní školy T. G. Masaryka v Blatné

8.3 Zahájení školního roku, počet žáků, výuka a ukončení školního roku

Školní rok 2010 byl zahájen ve znamení nové sborovny, tudíž pedagogové se sešli společně a prodiskutovali začátek školního roku. Sborovna byla vymalována a byl zakoupen nový nábytek. Dále byly pozměněny a vylepšeny webové stránky školy. Žáci byli přivítáni ředitelkou a byl jim sdělen rozvrh.¹⁰⁵

Počet žáků v roce 2010 činil 258, během let vystoupal na 456 žáků. Více informací v příloze č. 4.

Výuka robíhala stále podle školního vzdělávacího programu „Škola pro život, šance pro všechny“, který byl k 1. 9. 2016 upevněn podle platné legislativy. Byl zaměřen na posílení výuky cizích jazyků, především anglického jazyka, a na rozvoj osobnostních předpokladů žáků.¹⁰⁶ ŠVP byl k 1. 9. 2017 upraven podle platné legislativy. Škola využila rozvojový program na podporu výuky plavání – finanční podpora na dopravu. Škola je zapojena do operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělání, výzva č. 216 022. Podpora škol formou projektů. Dále je zapojena do aktivit „Učíme se navzájem“ v rámci projektu Pedagog 21. století, který je hrazen také z OP VVV. Škola se zapojila i do projektu Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi hrazeného Evropským sociálním fondem v rámci dotačního titulu OP VVV.¹⁰⁷

8.4 Nepovinné předměty a kroužky

Žáci mohli navštěvovat nepovinné předměty náboženství, sborový zpěv, sportovní hry, přírodovědná praktika a konverzace anglickém jazyce. Největší zájem byl o sportovní hry, konverzace v anglickém jazyce a o přírodovědná praktika. Více než 40 žáků se průběžně účastnilo konverzačních kurzů v angličtině. Kurzy vedl rodilý mluvčí Ryan Knowles ve dvou skupinách rozdělených podle věku. Kurz probíhal v knihovně, ale starší žáci se Ryaenovi věnovali i odpoledne, kdy mu ukazovali zajímavosti města Blatné. Škola nabízí rozmanitou nabídku kroužků: anglický jazyk pro 1. a 2. třídy, dovedné ruce, paličkování, kytarový, náprava řeči, dyslektický, šachový, výtvarný a sportovní kroužek, psaní všemi deseti pro žáky 7.–9. tříd, klub zábavné logiky, čtenářský klub a vznikl i kroužek francouzského jazyka. Kroužek logopedie byl poměrně úspěšný v odstraňování vad řeči.¹⁰⁸

¹⁰⁵ Kronika školy 2001–2010, zapsala k 30. červnu 2011, Blanka Posavádová, dostupné z archiv Základní školy T. G. Masaryka

¹⁰⁶ Kronika školy 2011–2022, zapsala k 30. červnu 2017 Blanka Posavádová

¹⁰⁷ Základní škola T. G. Masaryka Blatná., [online], dostupné z: [Organizace šk. roku 2020–21 - Oficiální stránky Základní škola T. G. Masaryka Blatná \(zstgmblatna.cz\)](https://www.zstgmblatna.cz)

¹⁰⁸ Základní škola T. G. Masaryka Blatná., [online], dostupné z: [Organizace šk. roku 2020–21 - Oficiální stránky Základní škola T. G. Masaryka Blatná \(zstgmblatna.cz\)](https://www.zstgmblatna.cz)

8.5 Pobyt ve Velké Británii

Škola se zapojila do projektu Výzva 56, který obnášel jazykový pobyt s výukou anglického jazyka ve Velké Británii v listopadu 2015. Pro projekt byl získán grant z operačního programu *Vzdělávání pro konkurenceschopnost* a byla z něj hrazena většina nákladů pro 60 žáků a 6 pedagogů, např. doprava, výuka anglického jazyka, anglicky mluvící průvodce v Londýně v rámci výuky reálií, ubytování v rodinách, stravování po dobu pobytu v Londýně atd. Po sedmnácti hodinách strávených v autobuse a na trajektu dorazili účastníci do centra Londýna. Byl to náročný den, do britských rodin se děti dostaly až ve večerních hodinách. V průběhu dne viděli Tower Bridge, Tower of London, Monument, divadlo The Globe, válečnou loď Belfast a mnoho dalších památek. Vyzkoušeli také londýnské metro. Na seznámení s rodinami se někteří z žáků těšili, někteří se báli, ale nakonec vše dopadlo dobře a seznámení bylo příjemné. Druhý den žáci strávili v Brightonu, nejdříve na pobřeží, kde byl silný vítr a déšť a později se skupiny přesunuly do městské části, kde byla možnost se projít po Brighton Pier a prohlédnout si „mořský svět“. Přišlo také první seznámení s Poundlandem, obchodem, kde vše stálo pouze jednu libru. Třetí den byl ve znamení klidného procházení po velkých muzeích Natural British Museum a Science Museum. V odpoledních hodinách se všichni přesunuli metrem na slavnou známou Oxford Street, kde se měli možnost oddávat velkým nákupům, protože právě množstvím obchodů je Oxford Street vyhlášená. Čtvrtý den byl zahájen a zakončen méně obvyklými dopravními prostředky. Ráno do centra Londýna všichni dorazili pomocí lodě po řece Temže. Následně se přesunuli do blízkosti Buckinghamského paláce, kde už čekaly dvě průvodkyně, které po „královské“ části Londýna začaly provádět. Celé jejich provádění proběhlo v anglickém jazyce. Během prohlídky žáci viděli Big Ben, Houses of Parliament, Downing Street nebo například Westminsterské opatství. Po tříhodinové praktické ukázkou anglického jazyka se přesunuli k London Eye. Jako bonus k London Eye bylo přidáno 4D kino. Den byl zakončen jízdou vlakem a zlatým hřebem celého dne byl přejezd lanovkou přes Temži. Poslední den londýnské mise byl neméně nabitý. Děti si užily celodenní výuku v britské jazykové škole, která se nacházela v Greenwich. Dokonce se všichni svezli typickým doubledeckerem. Pak už na všechny čekala pouze cesta domů trajektem po moři a autobusem přes Francii, Belgie, Německo, zpět do České republiky. Učitelé rozdali žákům dotazník, co se jim na jejich pobytu v Londýně líbilo úplně nejvíc. Jednoznačně podle hlasů zvítězilo London Eye a následně nakupování na Oxford Street a výlet na pobřeží Brightonu. Vyskytly se ale i negativní hlasy, a to na jídlo v rodinách nebo na cestu trajektem.¹⁰⁹

8.6 Aktivity, kulturní akce a kroužky

V rámci dlouhodobého projektu „Pojďte s námi vyrábět“ si děti i rodiče mohli vyrobit různé výrobky, které si mohli ponechat. Za zmínku stojí exkurze v Temelíně v říjnu 2010. Absolvovali ji žáci 9. tříd a část žáků 8. tříd. V informačním centru vyslechli žáci

¹⁰⁹ Houzarová, D., Růžičková, L., Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost – výzva č. 56. *Zahraniční jazykové vzdělávací pobyt pro žáky – Velká Británie 11. – 17.11.2017.*, dostupné z: archivu Základní školy T. G. Masaryka

informace o jaderné elektrárně Temelín, které byly doplněny promítáním filmů. Hlavní část programu se odehrála v expozici s maketami a funkčními modely zařízení na výrobu energie. Exkurze zábavnou formou doplnila učivo fyziky. Mladší děti navštívily koncert Pavla Nováka s názvem Zvěřinec. V dubnu 2010 byl odstartován charitativní projekt Čtení pomáhá. Do konce roku 2010 získaly děti 2150 Kč, které věnovaly nevidomým.¹¹⁰

Každý rok se vždy připravovaly projektové dny. První stupeň si zvolil téma a poté se na vybrané téma uspořádal výlet či jiná akce. Například v dubnu 2011 bylo vybráno téma Vesmír a děti následně navštívily Planetárium v Českých Budějovicích a hvězdárnu na Kletí. Na druhém stupni žáci zvolili téma Média. Zájemci navštívili Českou televizi v Praze, jiná skupina besedovala s šéfredaktorem Petrem Škotkem. Navštívili také obě místní tiskárny. V květnu 2011 proběhly sportovní soutěže, například Májový běh, McDonald's Cup nebo stolní fotbálek. Škola se také připojila k charitativní sbírce Květinový den. Celkem se vybralo přes 3 000 Kč.¹¹¹

Škola dlouhodobě spolupracuje s městskou knihovnou v Blatné. V knihovně každý školní rok probíhalo slavnostní pasování žáků prvních tříd na čtenáře knihovny. Mladší žáci navštěvovali výstavu chovatelů drobného zvířectva, jejím vyvrcholením bylo vypuštění několika holubů. Ve školní družině probíhaly soutěže v přeskokách přes švihadlo. Na stadionu v Blatné se uskutečnil již 7. ročník závodů „Podzimní atletika“, kdy závodilo v roce 2013 celkem 32 atletů, jenž získali 22 medailí.¹¹²

8.7 Události

Dne 8. září 2012 oslavila škola 45. výročí založení. Branami školy za tu dobu prošlo 21 615 žáků. Působilo zde mnoho kantorů, někteří tu učili pár let, jiní až do důchodu. Všichni tito lidé – žáci, učitelé, bývalí učitelé – se přišli podívat, co všechno se na škole změnilo. Rodiče současných žáků a také rodiče s žáky budoucími zase zajímalo, jak vypadá škola v takový významný den. A vypadala skutečně slavnostně. Na chodbách byly vystaveny fotografie učitelského sboru, z některých z nich už opravdu dýchala historie. Stěny byly vyzdobeny vývěskami, které prezentovaly zajímavé školní akce od akademie, přes Solasido, až po sportovní soutěže nebo vánoční výstavy. Učitelé ve svých třídách připravili nejrůznější aktivity motivované vyučovacím předmětem. Návštěvníci si mohli vyzkoušet pestrou škálu her a cvičení. Velký úspěch měla taneční třída, kde si návštěvníci mohli zatančit country tanec. Většina návštěvníků dorazila do školy právě kvůli vzpomínkám, jež návštěvníky znovu vrátily do let strávených ve školních lavicích. Díky SRPDŠ, které se postaralo o občerstvení a posezení nad kávou a koláčem. Odpoledne zpestřilo vystoupení hudební skupiny Anča

¹¹⁰ Kronika školy 2011–2022, zapsala k 30. červnu 2011 Blanka Posavádová, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

¹¹¹ Kronika školy 2011–2022, zapsala k 30. červnu 2011 Blanka Posavádová, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

¹¹² Kronika školy 2011–2022, zapsala k 30. červnu 2013 Blanka Posavádová, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

Band. Tento den se vydařil, o úspěchu události a oslavy svědčí pozitivní zápisy v návštěvní knize.¹¹³

V roce 2013 se konalo slavnostní otevření nového plaveckého areálu v Blatné s venkovním bazénem, dětským brouzdalištěm, skluzavkami do vody, s dětským hřištěm a s občerstvením. Žáci školy měli možnost nahlédnout i do běžně nepřístupných prostor již týden před slavnostním otevření areálu. V den zahájení 1. 6. 2013 byl do areálu vstup zdarma.¹¹⁴ V roce 2015 zemřela Marie Kozáková, která v minulosti vykonávala funkci ředitelky školy.¹¹⁵

V roce 2017 se konala oslava 50. výročí založení školy. Příprava byla zahájena na pedagogickém soustředění v závěru školního roku 2016. Akce se konala od 9:00 do 17:00 hodin. Program začal slavnostním zahájením v hale školy, následovala prohlídka školy. V 10:00 hodin byli slavnostně přivítáni hosté ve školní jídelně a poté vystoupili se svým připraveným číslem žáci. Po vystoupení pokračovala komentovaná prohlídka, zatímco během slavnostního dne se mohli návštěvníci občerstvit na dvoře, hrát různé hry s dětmi anebo posedět s hudbou. 30. 6. 2017 skončila ve funkci ředitelky školy Mgr. Marie Šampalíková a od 1. 7. 2017 nastoupila do funkce ředitelky Mgr. Zdeňka Voříšková, která vykonává funkci dodnes.¹¹⁶

8.8 Organizace školního roku 2015-2016

Informační dny na škole neustále fungovaly a byly stanoveny na konkrétní data, zpravidla 1. úterý v měsíci. Děti i rodiče měli k dispozici stránku pro připomínky a náměty, kterou mohli využívat. Informace o akcích školy byly vždy na celý měsíc uvedeny na webových stránkách a na nástěnce v přízemí. Škola kladla důraz na spolupráci s rodiči a mateřskými školami, spolupracovala i s domovem pro seniory, se střední školou a s centrem kultury a vzdělávání. Čtyřikrát ročně vycházel školní časopis (vychází dodnes). Časopis připravovaly děti pod vedením paní Růžičkové. Škola se opakovaně zapojovala do charitativních akcí.¹¹⁷

V září škola uspořádala tradiční sportovní soutěž pro základní školy z Blatné a okolí s názvem „Podzimní atletika“. Několik tříd každý rok spí ve škole a mají připravený program. V letech 2015–2016 se žáci společně sešli ve škole, uložili si věci, které si na přespání přinesli, a poté navštívili zámecký park, opékali špekáčky, šli

¹¹³ Kronika školy 2011–2022, zapsala k 30. červnu 2013 Blanka Posavádová, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

¹¹⁴ Tamtéž, nestránkováno, zapsala k 30. červnu 2013 B. Posavádová

¹¹⁵ Tamtéž, nestránkováno, zapsala k 1. červenci 2017 B. Posavádová

¹¹⁶ Kronika školy 2011–2022, zapsala k 30. červnu 2018 Blanka Posavádová, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

¹¹⁷ Kronika školy 2011–2022, zapsala k 30. červnu 2016 Blanka Posavádová, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

se projít do Bezdědovic a hráli různé zábavné hry. Ve škole probíhalo promítání filmů či další hry. Poté následoval bobřík odvahy.¹¹⁸

8.9 Opravy a materiální vybavení školy

O prázdninách v roce 2016 byla provedena oprava rozvodů vody, opravy žaluzií, malování učeben, šaten a školní kuchyně. Školní družina byla rozšířena o nové prostory v místě, kde dříve byla školní cvičná kuchyně. Na chodbách bylo instalováno nové osvětlení.¹¹⁹

8.10 Mimořádné opatření vlády ČR

Po zhoršující se epidemické situaci v ČR vydala vláda ČR prostřednictvím Ministerstva zdravotnictví ČR mimořádné opatření, ve kterém zakázala osobní přítomnost žáků a studentů v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání ve školách a školských zařízeních s účinností od 11.03. 2020. Předmětem opatření byl zákaz vzdělávání na všech typech škol pro potřebu ochrany před výskytem a šířením onemocnění COVID-19, neboť hromadné vzdělávání představovalo vyšší riziko přenosu onemocnění vzhledem k vysokému shromažďování osob ve vymezeném prostoru. Opatření se vztahovalo i na všechny osoby organizující vzdělávání.¹²⁰

V době mimořádných opatření probíhala na této škole distanční výuka. Od 11.03. do 03.04.2020 byly dětem zadány úkoly přes webové stránky školy. Každé třídě byla založena webová stránka a do ní byly vkládány jednotlivé úkoly. Děti dle možností posílaly úkoly zpět emailem, učitelé je opravili a posílali dětem zpětnou vazbu. Od 06.04. 2020 přešla škola na jednotný systém elektronického zadávání úkolů. 3.–9. třída navázala na systém Bakalář, který rodiče znali z elektronické žákovské knížky. Zadávání domácích úkolů bylo vkládáno do určité složky. Žáci je prostřednictvím téhož systému vkládali a posílali zpět. Učitelé je opravili a poskytli žákům zpětnou vazbu.¹²¹

1. a 2. třída s elektronickou žákovskou knížkou neměla zkušenosti, proto si žáci 1. A, 1. B a 2. A na internetu vytvořili „e-třidu“. Třída 2. B zadávala úkoly nadále přes web školy, který fungoval stejně jako systém Bakalář. Od začátku mimořádných opatření také vychovatelky školní družiny vytvářely pro děti 1. stupně zábavné aktivity. Zápis dětí do 1. třídy musel proběhnout v elektronické podobě prostřednictvím aplikace „Zápisy online“. Od 11.05. začala probíhat online výuka v hlavních předmětech

¹¹⁸ Kronika školy 2011–2022, zapsala k 30. červnu 2016 Blanka Posavádová, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

¹¹⁹ Tamtéž, nestránkováno, zapsala k 30. červnu 2017 Blanka Posavádová

¹²⁰ Kronika školy 2011–2022, zapsala k 30. červnu 2021 Lenka Peršínová, dostupné z: archiv ZŠ T. G. Masaryka

¹²¹ Kronika školy 2011–2022, zapsala k 30. červnu 2021 Lenka Peršínová, dostupné z: archiv ZŠ T. G. Masaryka

v programu „Discord“. Online spojení přinášelo i nevýhody, například technické problémy způsobené kvalitou připojení, kvalitou a dostupností techniky a v neposlední řadě i neznalostí. Nejvíce dělalo problém pracovat online dětem z prvních tříd, a také proto zde probíhala online výuka od začátku uzavření školy prostřednictvím „Messengeru“ nahráváním videí, telefonických konzultací, vytvářením a rozdáváním tištěných materiálů. Od 25.05. 2020 bylo na základě vládního harmonogramu uvolnění škol a školských zařízení možné vzdělávat žáky 1. stupně ve škole. Avšak přítomnost na škole byla dobrovolná. Probíhala opět za dodržování nařízených hygienických opatření, ve skupinách mohlo být maximálně 15 dětí. Ranní ani odpolední školní družina neprobíhala. Náhradou byly takzvané zájmové odpolední bloky ve stejných skupinách jako dopolední výuka. Stravování zajišťovala školní jídelna. Aby byla dodržena hygienická opatření, jídlo bylo servírováno v potravinových boxech a personálem školní jídelny dodáváno do tříd. Od 08.06. 2020 bylo umožněno školám nabídnout přítomnost žákům také dětem 2. stupně formou třídnických hodin, případně konzultací, opět ve skupinách s maximálním počtem 15 dětí a dobrovolně. Vzhledem ke zlepšující se situaci v ČR se vrátily k plnému provozu bez rotační výuky všechny základní školy v Česku. Žáci základní školy se vrátili do školy 24. května 2021 bez omezení.¹²²

¹²² Kronika školy 2011–2022, zapsala k 30. červnu 2021 Lenka Peršínová, dostupné z: archiv ZŠ T. G. Masaryka

9. Závěr

Tato bakalářská práce popisuje historii školy v Blatné od jejího vzniku v letech 1967 až do současnosti. Cílem práce bylo zmapování historie školy T. G. Masaryka v Blatné s ohledem na to, jaký měly jednotlivé politické změny vliv na školu a školství. Informace jsem čerpala především ze školních kronik, které jsou psány ručně a jsou uloženy v archivu školní knihovny, kde mi vedení školy umožnilo přístup. Další informace jsem čerpala z literatury zaměřené na historii školství a z literatury, která popisuje vývoj politické situace v Československu a České republice.

Práci jsem rozdělila do sedmi kapitol, první kapitola pojednává o Blatné a její historii, druhá, pojednává o stručné historii budovy školy do roku 1967. Další kapitoly jsou rozděleny podle následujících období: historie školy v roce 1967 a v období Pražského jara a normalizace, historie školy 1990–2000, historie školy 2000–2010 a historie školy 2010–2022. Se psaním kroniky začal první ředitel a po něm další pověřené osoby. Každé období je typické a struktura kroniky se podle těchto období měnila. Z práce můžeme získat základní přehled o celkové historii budovy školy do roku 1967 a od roku 1967 do současnosti. Učitelé za každého režimu organizovali práce vedoucí ke zlepšení školství a vzdělávání, připravovali přednášky, proslovy, praktické ukázky školních prací, organizovali různé společenské akce. Škola pořádala výlety, které byly přínosné pro výuku dle daného období. Škola také pořádala oslavy různých výročí, jež byla pravidelně připomenuta různými výstavkami, besedami a přednáškami. Ve škole nechyběla ani tematická výzdoba symbolizující určité výročí.

Škola, pedagogický kolektiv i žáci byli i přes všechny společenské a politické změny vstřícní, nápomocní a pomáhali sociálně znevýhodněným žákům z rolnických a dělnických rodin v podobě doučovacích hodin i od jednotlivých žáků během výuky.

Do roku 2000 byly detailně popsány všechny důležité informace a události. Postupem let se v kronikách měnila struktura, podle které byly informace zapisovány. V současnosti se škola v kronikách zaměřovala spíše na kulturní akce, oslavy výročí a různé projekty, také na běžné informace, jako je zahájení a ukončení školního roku, počet žáků a pedagogické rady. Tato škola se stále snaží zlepšovat, a i když byla vytopena povodněmi v roce 2002, opět se vrátila ke své důležité a hlavní roli.

10. Citované zdroje

Elektronické dokumenty

DÝMA, M., *Vliv recepce sovětské pedagogiky na naši pedagogiku po 2. světové válce.*, 1991. [online]. [cit. 2022-03-10]. s. 336, dostupné z: [Vliv recepce sovětské pedagogiky na naši pedagogiku po druhé světové válce \(Historicko-kritické poznámky\) The influence of a reception of the Soviet pedagogy on our pedagogics | Časopis Pedagogika ISSN 0031-3815 \(Print\), ISSN 2336-2189 \(Online\) \(cuni.cz\)](#)

JŮVA, V., *Československá socialistická pedagogika.* [online]. [cit. 2022-03-10]. s. 129, 130. dostupné z: [SpisyFF_270-1987-1_12.pdf \(muni.cz\)](#)

Komunistická strana Československa (KSC), stranické orgány – sjezd KSC. *Totalita.cz* [online]. [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: http://www.totalita.cz/vysvetlivky/s_ksc_org_01.php

Listina základních práv a svobod: jako součást ústavního pořádku České republiky. *Ústavní zákon č.2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č.162/1998 Sb.* (1992), dostupné z: [Listina základních práv a svobod článek 33 \(sbirkazakon.uinfo\)](#)

LIŠKAŘ, Č. Vývoj a současná struktura školství v SSSR, [online]. [cit. 2022-03 – 11]. dostupné z: [I_PaedagogicaPsychologica_10-1975-1_6.pdf \(muni.cz\)](#)

MŠMT. (2010). *Zpráva o vývoji českého regionálního školství od listopadu 1989.*, dostupné z: <https://www.msmt.cz/file/8254?highlightWords=Zpr%C3%A1va+v%C3%BDv oji+%C4%8Desk%C3%A9ho+region%C3%A1ln%C3%ADho+%C5%A1kolstv%C3%AD>

Severoatlantická aliance. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-03-09]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Severoatlantick%C3%A1_aliance

Základní škola T. G. Masaryka Blatná [online]. [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: <https://www.zstgmblatna.cz/o-skole/z-historie/>

Tištěné dokumenty

JŮVA, Vladimír. *Estetická výchova: vývoj – pojetí – perspektivy.* Brno: Paido, 1995. Edice pedagogické literatury. ISBN 8085931125.

KOHOUTKOVÁ, Helena a Martina KOMSOVÁ. *Dějepis na dlani.* 2. vyd. Ilustroval Jindřich KANIA. Olomouc: Rubico, 2007. ISBN 978-80-7346-065-5.

KOLEKTIV AUTORŮ., *České dějiny.* 3. vydání. Říčany: Sun, 2019. ISBN 978-80-756-7350-3.

PRŮCHA, Jiří a Jiří MÍKA. *Distanční studium v otázkách: (průvodce studujících a zájemců o studium).* Praha: Centrum pro studium vysokého školství, 2000. ISBN 80-86302-16-4.

SOCHROVÁ, Marie. *Dějepis II. v kostce.* 2. vydání. Havlíčkův Brod: Fragment, 1999. ISBN 80-7200-339-9.

ZOUNEK, J., ŠIMÁNĚ, M., & Knotová, D. (2017). *Socialistická základní škola pohledem pamětníků. Sonda do života učitelů v Jihomoravském kraji*. Praha: Wolters Kluwer ČR.

Archivní prameny

Archiv školy T. G. Masaryka v Blatné, *Kronika školy T. G. Masaryka v letech 1967–1977*, originál, rukopis.

Archiv školy T. G. Masaryka v Blatné, *Kronika školy T. G. Masaryka v letech 1978–1990*, originál, rukopis.

Archiv školy T. G. Masaryka v Blatné, *Kronika školy T. G. Masaryka v letech 1991–2000*, originál, rukopis.

Archiv školy T. G. Masaryka v Blatné, *Kronika školy T. G. Masaryka v letech 2001–2010*, originál, rukopis.

Archiv školy T. G. Masaryka v Blatné, *Kronika školy T. G. Masaryka v letech 2011–2022*, originál, rukopis.

Archiv městské knihovny Blatná, *Kronika 1990*, originál, tištěné.

Oslavy 50. výročí školy 27.květen 2017 1967-2017

Operační program vzdělání pro konkurenceschopnost – výzva č. 56 zahraniční jazykové vzdělávací pobyt pro žáky VELKÁ BRITÁNIE 11. – 17.11.2015

PROJEKT 30 LET OD SAMETOVÉ REVOLUCE 2019-2020

11. Seznam zkratk

ČSSR – Československá socialistická republika

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

SRPDŠ – Sdružení rodičů, přátel a dětí školy

MěNV – Městský národní výbor

ČSFR – Česká a slovenská federativní republika

VŘSR – Velká říjnová socialistická revoluce

OPVVV – Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

RVP – Rámcový vzdělávací program

ŠVP – Školní rámcový program

POV – „Point of view“

PO – Pionýrská organizace

JZD – Jednotné zemědělské družstvo

Abstrakt

HUMAJOVÁ, K. *Historie školy T. G. Masaryka v Blatné od počátku 1967 do současnosti*. České Budějovice 2022. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Katedra pedagogiky. Vedoucí práce prof. ThLic. PaedDr. Martin Weis, Th.D.

KLÍČOVÁ SLOVA: škola, Blatná, historie, školní rok, události, školní akce

Práce se zabývá historií školy T. G. Masaryka v Blatné v letech 1967–1989. První kapitola tvoří úvod. Druhá kapitola popisuje historii města Blatná, další kapitola pojednává o historii školní budovy. Čtvrtá až osmá kapitola obsahuje popis jednotlivých etap vývoje blatenské školy v závislosti na událostech ve společnosti, změnách režimu, průběh jednotlivých školních let, kulturních akcí a zajímavostech.

Abstract

History of the T. G. Masaryk school in Blatná from the beginning of 1967 to the present

KEY WORDS: school, Blatná, history, school year, events, school action

The thesis describes the history of the school T. G. Masaryk in Blatná in the years 1967–1989. The first chapter is an introduction. The second chapter describes the history of the town of Blatná, the next chapter deals with the history of the school building. The fourth to eighth chapters contain a description of the individual stages of development of the Blatná school depending on events in society, changes in the regime, the course of individual school years, cultural events and attractions.

Seznam příloh

Příloha I.	Počet žáků v letech 1967–1989.
Příloha II.	Počet žáků v letech 1989–2000.
Příloha III.	Počet žáků v letech 2000–2010.
Příloha IV.	Počet žáků v letech 2010–2022.

Přílohy

Příloha I. – Počet žáků v letech 1967–1989.¹²³

<u>Školní rok</u>	<u>Počet tříd</u>	<u>Celkem</u>
1967/1968	15	474
1968/1969	17	468
1969/1970	17	453
1970/1971	17	450
1971/1972	15	428
1972/1973	15	443
1973/1974	16	431
1974/1975	16	454
1975/1976	17	457
1976/1977	18	505
1977/1978	18	524
1978/1979	18	555
1979/1980	19	586
1980/1981	20	612
1981/1982	20	631
1982/1983	22	647
1983/1984	22	640
1984/1985	22	682
1985/1986	22	672
1986/1987	22	689
1987/1988	21	636
1988/1989	21	601
1989/1990	20	571

¹²³ Kronika školy 1967–1977, 1978–1990, nestránkováno, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

Příloha II. – Počet žáků v letech 1989–2000. ¹²⁴

<u>Školní rok</u>	<u>Počet tříd</u>	<u>Celkem</u>
1989/1990	20	571
1990/1991	21	510
1991/1992	21	471
1992/1993	21	499
1993/1994	20	436
1994/1995	19	431
1995/1996	17	412
1996/1997	20	492
1997/1998	21	494
1998/1999	22	508
1999/2000	22	517

Příloha III. – Počet žáků v letech 2000–2010. ¹²⁵

<u>Školní rok</u>	<u>Počet tříd</u>	<u>Celkem</u>
2000/2001	23	514
2001/2002	22	477
2002/2003	20	443
2003/2004	18	432
2004/2005	17	398
2005/2006	13	345
2006/2007	13	314
2007/2008	14	296
2008/2009	13	276
2009/2010	13	280

¹²⁴ Kronika školy 1978–1990, 1991–2000, nestránkováno, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

¹²⁵ Kronika školy 1991–2000, 2001–2010, nestránkováno, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka

Příloha IV. – Počet žáků v letech 2010–2022.¹²⁶

<u>Školní rok</u>	<u>Počet tříd</u>	<u>Celkem</u>
2010/2011	13	258
2011/2012	12	265
2012/2013	13	269
2013/2014	14	284
2014/2015	15	308
2015/2016	15	337
2016/2017	15	360
2017/2018	16	376
2018/2019	17	397
2019/2020	17	414
2020/2021	18	436
2021/2022	18	445

¹²⁶ Kronika školy 2001–2010, 2011–2022, nestránkováno, dostupné z: archiv Základní školy T. G. Masaryka